

**ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Сіщук Л. В.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ

**методичні вказівки для самостійної роботи
магістрантів 1-го курсу
денної форми навчання
спеціальності «Право»
спеціалізації «Корпоративне право»**

Івано-Франківськ – 2018

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 10 від 20 квітня 2018 р.)

Схвалено Науково-методичною радою навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 4 від 15 травня 2018 р.)

Рекомендовано до друку Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 9 від 22 червня 2018 р.)

Рецензенти:

Зеліско Алла Володимирівна

доктор юридичних наук, доцент кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Васильєва Вікторія Валентинівна

кандидат юридичних наук, науковий співробітник Лабораторії проблем корпоративного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Сіщук Л. В. Розпорядження корпоративними правами: методичні вказівки для самостійної роботи магістрантів 1-го курсу денної форми навчання спеціальності «Право» спеціалізації «Корпоративне право» [текст] / Ліліана Василівна Сіщук. – Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. – 64 с.

Методичні вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Розпорядження корпоративними правами» розроблені на основі навчального плану підготовки магістра спеціальності 081 «Право» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» за спеціалізацією «Корпоративне право». В посібнику викладені програма навчальної дисципліни, завдання для самостійної роботи з дисципліни «Розпорядження корпоративними правами», які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку студента, переліки питань, які виносяться на самостійне вивчення, завдання для самоконтролю. До кожної теми міститься перелік базової і допоміжної літератури, а також розширений перелік нормативно-правових актів, які регулюють відносини, що виникають при розпорядженні корпоративними правами учасників юридичних осіб корпоративного типу. Методичні вказівки призначені для студентів та аспірантів.

© Сіщук Л. В., 2018

© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РОЗПОРЯДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ».....	5
ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ТЕМ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	10
Тема 1. Поняття і зміст корпоративних прав.....	10
Тема 2. Підстави та способи виникнення (набуття) і припинення корпоративних прав.....	13
Тема 3. Первинні способи виникнення корпоративних прав.....	16
Тема 4. Управління корпоративними правами.....	19
Тема 5. Значні правочини та правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість.....	23
Тема 6. Здійснення корпоративного інвестування.....	25
Тема 7. Розпорядження корпоративними правами акціонерів акціонерного товариства.....	30
Тема 8. Розпорядження корпоративними правами учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.....	34
Тема 9. Розпорядження корпоративними правами учасників повного та командитного товариства.....	37
Тема 10. Розпорядження корпоративними правами членів виробничого кооперативу та інших юридичних осіб корпоративного типу.....	39
Тема 11. Спадкування корпоративних прав.....	41
Тема 12. Застава корпоративних прав.....	44
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ.....	48
ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	50
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ.....	55
ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.....	64

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Розпорядження корпоративними правами» передбачена навчальним планом підготовки магістра спеціальності 081 «Право» (спеціалізація «Корпоративне право») є нормативною і відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Розпорядження корпоративними правами» є наукова доктрина і сукупність нормативно-правових актів вітчизняного та зарубіжного корпоративного законодавства, що регулюють відносини, які виникають при розпорядженні корпоративними правами учасників юридичних осіб корпоративного типу.

В результаті вивчення дисципліни відповідно до вимог освітньо-професійної програми магістранти повинні:

знати:

- поняття та ознаки корпоративних прав;
- підстави та способи виникнення (набуття) корпоративних прав;
- особливості управління корпоративними правами;
- порядок здійснення корпоративного інвестування;
- способи розпорядження корпоративними правами на підставі договорів;
- особливості спадкування корпоративних прав;
- принципи застави корпоративних прав.

вміти:

- визначати корпоративні права як єдиний оборотоздатний об'єкт цивільних прав;
- давати правову оцінку підставам і способам набуття корпоративних прав;
- застосовувати принципи корпоративного інвестування в умовах ведення бізнесу;
- оцінювати ефективність застосування способів розпорядження корпоративними правами в практичній сфері;
- розробляти (вдосконалювати) договірні конструкції, предметом яких є корпоративні права учасників юридичних осіб корпоративного типу;
- давати юридичну кваліфікацію відносинам, що складаються у сфері розпорядження корпоративними правами;
- застосовувати норми чинного законодавства, що визначають способи розпорядження корпоративними правами на практиці.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ЄКТС.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РОЗПОРЯДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ»

Змістовий модуль 1.

Правова характеристика корпоративних прав та особливості розпорядження ними

Тема 1. Поняття і зміст корпоративних прав

Поняття суб'єктивного корпоративного права. Правова природа корпоративних прав. Види корпоративних прав.

Зміст корпоративних прав. Особисті немайнові права учасників юридичної особи корпоративного типу. Право на участь в управлінні юридичною особою корпоративного типу. Право на контроль за діяльністю виконавчого органу юридичної особи корпоративного типу. Інші особисті немайнові корпоративні права учасників (членів) юридичної особи корпоративного типу. Організаційні права учасників (членів) юридичної особи корпоративного типу. Право на інформацію про діяльність юридичної особи корпоративного типу. Майнові права учасників (членів) юридичної особи корпоративного типу. Право на отримання частини прибутку (дивідендів) юридичної особи корпоративного типу. Право на частину майна (активів) при ліквідації юридичної особи корпоративного типу. Інші майнові корпоративні права учасників (членів) юридичної особи корпоративного типу. Корпоративні обов'язки учасників (членів) юридичної особи корпоративного типу.

Корпоративні права як об'єкти цивільного обороту. Форма корпоративних прав. Поняття і правова природа акцій. Види акцій та їх призначення. Частка у статутному (складеному) капіталі. Корпоративні права як предмет правочину.

Тема 2. Підстави та способи виникнення (набуття) і припинення корпоративних прав

Підстави виникнення (набуття) корпоративних прав. Первинні способи виникнення (набуття) корпоративних прав. Похідні способи виникнення (набуття) корпоративних прав. Припинення корпоративних прав. Припинення корпоративних прав з волі учасника (члена) юридичної особи корпоративного типу. Припинення корпоративних прав незалежно від волі учасника (члена) юридичної особи корпоративного типу.

Поняття корпоративних прав держави. Підстави виникнення корпоративних прав держави. Механізм реалізації державою своїх корпоративних прав.

Тема 3. Первинні способи виникнення корпоративних прав

Створення юридичної особи корпоративного типу. Договір про створення юридичної особи корпоративного типу. Види вкладів до статутного (складеного) капіталу юридичної особи корпоративного типу та порядок їх внесення. Прострочення внесення вкладу. Порядок оцінки вкладів до

статутного (складеного) капіталу юридичної особи корпоративного типу. Особливості набуття корпоративних прав подружжям при створенні юридичної особи корпоративного типу.

Форми випуску акцій. Процедура емісії акцій. Депозитарний договір. Договір про обслуговування рахунка в цінних паперах. Договір про обслуговування випусків цінних паперів. Оплата вартості акцій засновниками акціонерного товариства.

Придбання акцій акціонерного товариства нової (додаткової) емісії. Прийняття учасників до юридичної особи корпоративного типу. Продаж акцій (часток, паїв), що належать юридичній особі корпоративного типу.

Тема 4. Управління корпоративними правами

Право на укладення корпоративного договору. Поняття і предмет корпоративного договору. Строк дії корпоративного договору. Зміст корпоративного договору. Особливості виконання корпоративного договору. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання корпоративного договору. Акціонерна угода. Безвідклична довіреність з корпоративних прав.

Конвертація акцій (часток, паїв). Договори про злиття (приєднання) та план поділу (виділу, перетворення).

Тема 5. Значні правочини та правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість

Поняття значного правочину. Порядок схвалення значного правочину. Підстави та порядок вчинення значного правочину. Правові наслідки порушення порядку надання згоди на вчинення значного правочину. Поняття та особливості укладення правочинів, щодо яких є заінтересованість. Правові наслідки порушення порядку вчинення правочину із заінтересованістю.

Тема 6. Здійснення корпоративного інвестування

Загальна характеристика корпоративного інвестування. Поняття корпоративного інвестування та його співвідношення з поняттями «спільна діяльність» і «спільне інвестування». Правовий статус корпоративного інвестиційного фонду. Компанія з управління активами як суб'єкт відносин із корпоративного інвестування.

Договори про управління активами корпоративного фонду з компанією з управління активами. Поняття, ознаки та юридична характеристика договору про управління активами корпоративного фонду. Договір з депозитарієм. Договір з аудитором. Договір зі зберігачем. Договір із незалежним оцінювачем майна.

Змістовий модуль 2.

Правові способи розпорядження майновими корпоративними правами

Тема 7. Розпорядження корпоративними правами акціонерів акціонерного товариства

Договори про відчуження акцій. Особливості обігу акцій акціонерних товариств. Договір купівлі-продажу акцій. Переважне право на купівлю акцій приватного акціонерного товариства. Зміст і порядок реалізації переважного права на купівлю акцій приватного акціонерного товариства.

Підстави викупу акцій. Добровільний викуп. Обов'язковий викуп. Придбання значного пакета акцій акціонерного товариства. Придбання акцій приватного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій. Придбання акцій публічного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій або значного контрольного пакета акцій. Обов'язковий продаж простих акцій акціонерами на вимогу особи (осіб, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій. Обов'язкове придбання особою (особами, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій акціонерного товариства, акцій на вимогу акціонерів. Наслідки недотримання вимог щодо виконання обов'язків власником контрольного пакета акцій, значного контрольного пакета акцій або домінуючого контрольного пакета акцій товариства. Особливості придбання контрольного пакета акцій та домінуючого контрольного пакета акцій в приватних акціонерних товариствах.

Договір дарування акцій та інші договірні конструкції.

Договори про надання послуг із цінними паперами (акціями). Договір комісії. Договір доручення. Договір довірчого управління цінними паперами. Договір про андерайтинг. Договір про кліринг і розрахунки за угодами щодо цінних паперів.

Договір купівлі-продажу цінних паперів із зобов'язанням зворотного викупу (операція РЕПО).

Тема 8. Розпорядження корпоративними правами учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю

Відчуження корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю за договором купівлі-продажу. Переважне право купівлі корпоративних прав учасника перед третіми особами. Порядок укладення і оформлення договору купівлі-продажу корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Виконання договору купівлі-продажу корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Момент набуття корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Правові наслідки відчуження корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю за договором купівлі-продажу. Набуття товариством з обмеженою та додатковою відповідальністю частки у власному статутному капіталі. Примусовий викуп корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.

Особливості відчуження корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю за договорами дарування, міни та іншими договірними конструкціями.

Поняття і підстава виходу учасника з товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Процедура та порядок оформлення виходу учасника з товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Правові наслідки виходу учасника з товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Виключення учасника з товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Розрахунки при виході, виключенні учасника з товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.

Тема 9. Розпорядження корпоративними правами учасників повного та командитного товариства

Відчуження учасником (повним учасником) частки (її частини) у складеному капіталі повного та командитного товариства: порядок укладення, оформлення та особливості виконання. Правові наслідки відчуження частки (її частини) у складеному капіталі повного та командитного товариства.

Підстава та порядок виходу учасника з повного та командитного товариства. Виключення зі складу учасників повного та командитного товариства. Підстави та порядок вибуття з повного та командитного товариства. Правові наслідки виходу, виключення і вибуття з повного та командитного товариства. Порядок проведення розрахунків при виході, виключенні та вибутті з повного та командитного товариства.

Особливості розпорядження корпоративними правами вкладника командитного товариства.

Тема 10. Розпорядження корпоративними правами членів виробничого кооперативу та інших юридичних осіб корпоративного типу

Відчуження паю члена виробничого кооперативу. Вихід члена виробничого кооперативу з кооперативу. Виключення члена виробничого кооперативу з кооперативу. Виплати члену виробничого кооперативу у разі виходу, виключення з кооперативу. Особливості розпорядження корпоративними правами учасників підприємств споживчої кооперації.

Розпорядження корпоративними правами учасниками приватного підприємства, фермерського господарства та інших юридичних осіб корпоративного типу.

Тема 11. Спадкування корпоративних прав

Принципи спадкування у цивільному праві України. Спадкування акцій акціонерного товариства. Спадкування частки у статутному капіталі товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Підстави та порядок переходу частки до спадкоємця або правонаступника учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Спадкування частки у складеному капіталі

повного та командитного товариства. Особливості спадкування корпоративних прав учасника (члена) інших юридичних осіб корпоративного типу.

Тема12. Застава корпоративних прав

Договір застави акцій. Сторони договору застави акцій. Зміст договору застави акцій. Форма договору застави акцій. Передача акцій під заставу. Звернення стягнення на акції. Припинення застави акцій. Гарантії прав сторін при заставі.

Договір застави корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Підстави та порядок звернення стягнення на корпоративні права учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Правові наслідки звернення стягнення на корпоративні права учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.

Застава корпоративних прав учасників інших юридичних осіб корпоративного типу. Порядок і правові наслідки звернення стягнення на корпоративні права учасника повного та командитного товариства. Звернення стягнення на пай члена виробничого кооперативу та на корпоративні права учасників інших юридичних осіб корпоративного типу.

ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ТЕМ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Поняття і зміст корпоративних прав (6 год.)

Методичні рекомендації:

При самостійному опрацюванні навчально-наукового матеріалу для вивчення цієї теми слід дослідити наукові концепції, що розкривають поняття і правову природу суб'єктивного корпоративного права, охарактеризувати види корпоративних прав учасників підприємницьких юридичних осіб, які окреслені доктриною і наведені в нормах корпоративного законодавства, визначити поняття і види корпоративних обов'язків.

На основі проведеного аналізу розглянути корпоративні права як об'єкт цивільного обороту, вивчити законодавче та наукове тлумачення таких правових категорій, як «акція», «частка у статутному (складеному) капіталі», а також зробити власні висновки щодо сутності зазначених правових форм, у яких корпоративні права обертаються в сучасних умовах економічного простору.

Завдання:

1. Охарактеризуйте поняття і правову природу суб'єктивного корпоративного права.
2. Розкрийте зміст корпоративних прав учасників підприємницьких юридичних осіб.
3. Визначте правову сутність акції як цінного паперу.
4. Розкрийте поняття частки у статутному капіталі як об'єкта цивільних прав.

Термінологічний словник: суб'єктивне корпоративне право, немайнові права, організаційні права, майнові права, право на участь, право на інформацію, право на управління, право на контроль за діяльністю товариства, право на дивіденди, право на активи при ліквідації товариства, право на відчуження частки у статутному капіталі, право на відчуження акцій, право на вихід, цивільний оборот, правочин, договір, корпоративні обов'язки.

Індивідуальні завдання: «Корпоративні відносини як предмет цивільно-правового регулювання», «Межі здійснення корпоративних прав», «Корпоративні права як об'єкт цивільного обороту».

Питання для самоконтролю:

- 1) Дайте визначення понять «корпоративні права», «акція», «частка у статутному (складеному) капіталі».
- 2) Які є види майнових корпоративних прав?
- 3) Які є види немайнових корпоративних прав?
- 4) Який зміст права на участь в управлінні підприємницьким товариством?

5) Який зміст права на інформацію про діяльність підприємницького товариства?

6) Які особливості здійснення права на отримання дивідендів підприємницького товариства?

7) Який порядок здійснення права на отримання активів при ліквідації підприємницького товариства?

8) Який зміст права на контроль за діяльністю підприємницького товариства?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1) Pińior Piotr. Принципи реалізації права голосу в акціонерному товаристві. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації. Збірник наукових праць / НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 187 – 193.

2) Васильєва В. А. Корпоративне право як об'єкт цивільних правовідносин. Корпоративне право в Україні: становлення та розвиток. Зб. наук. праць (За матеріалами міжрегіональної наук.-практ. конф., Івано-Франківськ, 26 – 27 вересня 2003 р.) / Редкол.: О. Д. Крупчан (голова), В. Д. Басай, В. В. Луць та ін. К. НДІ приватного права та підприємництва АПрН України, 2004. С. 40 – 45.

3) Васильєва В. А. Організаційні та корпоративні правовідносини як предмет цивільного права. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць за матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції. НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 39 – 43.

4) Васильєва В. А. Проблеми розвитку корпоративного права. Приватне право. 2013. № 1. С. 135 – 145.

5) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.

6) Директива № 2007/36/ЄС Європейського парламенту та Ради від 11. 07. 2007 року про реалізацію окремих прав акціонерів компаній, внесених у реєстр.

7) Директива Комісії № 2007/14/ЄС від 08. 03. 2007 року, яка визначає детальні правила впровадження окремих положень Директиви № 2004/109/ЄС про гармонізацію вимог щодо прозорості по відношенню до інформації про емітентів, чий цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках.

8) Жорнокуй В. Г. Правова природа права на інформацію про діяльність господарського товариства. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 33. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 96 – 109.

9) Жорнокуй Ю. М. Правова природа корпоративних відносин: сучасний етап розвитку доктрини. Спогади про Людину, Вченого, Цивіліста-епоху (до

85-річчя С73 від Дня народження академіка Ярославни Миколаївни Шевченко); за заг. ред. Р.О. Стефанчука. К.: АртЕк, 2017. С. 92 – 107.

10) Калаур І. Р. Межі та обмеження прав учасників господарських товариств на розподіл прибутку організації та отримання його частини. Проблеми охорони прав суб'єктів корпоративних правовідносин: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-ій річниці створення Лабораторії з вивчення проблем корпоративного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва Національної академії правових наук України. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. С. 70 – 74.

11) Калаур І. Р. Особливості здійснення корпоративних прав (5.1., 5.2.). Особливості здійснення суб'єктивних прав учасниками цивільних відносин: монографія / за заг. ред. академіка НАПрН України В. В. Луця. К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2011. С. 288 – 302.

12) Козирєва М. І. Право на участь у розподілі прибутку господарського товариства: дискусійні питання. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць за матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції. НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 105 – 109.

13) Коссак В. М. Право акціонера на дивіденди в доктрині корпоративного права України та країн ЄС. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць за матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції. НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В.В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 112 – 115.

14) Ломакин Д. В. Корпоративные правоотношения: общая теория и практика ее применения в хозяйственных обществах. М.: Статут, 2008.

15) Мічурін Є. О. Межі та обмеження корпоративних прав: окремі аспекти. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. 164 – 166.

16) Надьон В. В. Суб'єктивний обов'язок як елемент змісту корпоративних правовідносин. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць за матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції. НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В.В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 166 – 170.

17) Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1577-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682.

18) Сарақун І. Б. Зміст права на одержання дивідендів у законодавстві Польщі та України. Підприємництво, господарство і право № 5. 2014 р. С. 13 – 15.

19) Сіщук Л. В. Корпоративні відносини як предмет цивільно-правового регулювання. Методологія приватного права (теоретичний дискурс та практичне застосування): матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. (м. Київ, 10 червня 2016 р.). К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. С. 232 – 239.

20) Сіщук Л. В. правонаступництво в корпоративних правовідносинах: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. Київ, 2014. 20 с.

21) Суханов Е. А. Сравнительное корпоративное право. Москва: Статут, 2014. 454 с.

22) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.

23) Шимон С. І. Теорія майнових прав як об'єктів цивільних правовідносин: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2014 р. 664 с. Кулик А. А. Корпоративные права в системе гражданских прав: автореф. дисс. на соиск. ученой степени канд. юрид. наук: 12.00.03. М., 2009.

Тема 2. Підстави та способи виникнення (набуття) і припинення корпоративних прав (8 год.)

Методичні рекомендації:

Під час самостійного опрацювання навчального матеріалу необхідно визначити підстави виникнення і припинення корпоративних прав, розкрити особливості поділу способів виникнення корпоративних прав на первісні та похідні, окреслити специфіку порядку їх виникнення вперше та шляхом правонаступництва. Водночас потрібно назвати підстави припинення корпоративних прав і виокремити та охарактеризувати ті способи припинення корпоративних прав, що зумовлюють припинення корпоративних прав у одних учасників підприємницького товариства та їх виникнення в інших учасників товариства або ж у третіх осіб.

Крім того, слід звернути увагу на особливості виникнення корпоративних прав держави та охарактеризувати механізм реалізації державою корпоративних прав, що нею набуваються у порядку, визначеному законом.

Завдання:

1. Назвіть і дайте правову характеристику підстав виникнення корпоративних прав.
2. Розкрийте способи виникнення корпоративних прав.
3. Охарактеризуйте особливості виникнення корпоративних прав держави.
4. Назвіть підстави та порядок припинення корпоративних прав.

Термінологічний словник: корпоративні права, підстави виникнення, способи виникнення, момент виникнення, підстави припинення, створення підприємницького товариства, вступ до товариства, відчуження корпоративних

прав, вихід з товариства, виключення з товариства, вибуття з товариства, спадкування, реорганізація, ліквідація, корпоративні права держави.

Індивідуальні завдання: «Договір як підстава виникнення корпоративних правовідносин і корпоративних прав», «Способи припинення корпоративних прав незалежно від волі учасника підприємницького товариства», «Особливості здійснення корпоративних прав держави».

Питання для самоконтролю:

- 1) Які первинні способи виникнення корпоративних прав?
- 2) Які особливості набуття корпоративних прав при створенні акціонерних товариств?
- 3) Який порядок набуття корпоративних прав у товариствах з обмеженою та додатковою відповідальністю?
- 4) Який порядок вступу до товариства для набуття статусу учасника повного товариства та повного учасника командитного товариства?
- 5) Який порядок набуття правового статусу вкладника командитного товариства?
- 6) Який порядок набуття корпоративних прав при відчуженні частки у статутному (складеному) капіталі товариства?
- 7) Які підстави припинення корпоративних прав?
- 8) Які способи виникнення корпоративних прав держави?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

- 1) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
- 2) Конституція України: Закон України від 28. 06. 1996 року № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
- 3) Положення про порядок забезпечення існування іменних цінних паперів у бездокументарній формі. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 47 від 22. 01. 2014 року.
- 4) Про акціонерні товариства: Закон України від 17. 09. 2008 року № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. Ст. 384.
- 5) Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1577-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682.
- 6) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
- 7) Беляневич О. А. Про договір купівлі-продажу частки в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю та його розірвання. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць за матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції. НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка

Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 23 – 28.

8) Васильєва В. А. Корпоративне право як об'єкт спадкових прав. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. Збірник статей. 2010. Випуск XXIII. С. 109 – 112.

9) Діковська І. А. Колізійне регулювання спадкування часток у товариствах: досвід Німеччини. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць за матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції. НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 82 – 85.

10) Договірне регулювання приватноправових відносин в умовах євроінтеграційних процесів в Україні. Монографія. За заг. ред. академіка НАПрН України О. П. Крупчана; наук. ред. А. Б. Гриняк. К., 2017. 334 с.

11) Здійснення та захист корпоративних прав в Україні (цивільно-правові аспекти): Монографія / Луць В. В., Васильєва В. А., Калаур І. Р., Кашина О. В., Кобецька Н. Р., Саракун І. Б.; за заг. ред. В. В. Луця. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 320 с.

12) Кашанина Т. В. Хозяйственные товарищества и общества: правовое регулирование внутрифирменной деятельности. М.: Изд. гр. ИНФРА'М-КОДЕКС, 1995. 554 с.

13) Козловська Л. В. Теоретичні засади здійснення і захисту спадкових прав у цивільному праві України: дис. на здобуття наук. ступ. доктора юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2016. 465 с.

14) Луць В. В. Деякі питання щодо моментів виникнення суб'єктивних корпоративних прав учасників господарських товариств. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 147 – 149.

15) Луць В. В. Договір у механізмі правового регулювання цивільних правовідносин. Методологія приватного права (теоретичний дискурс та практичне застосування): матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. (м. Київ, 10 червня 2016 р.). К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. С. 25 – 29.

16) Погрібний Д. І. Корпоративні права держави: поняття, підстави виникнення, механізм реалізації. Харків: Видавництво «ФІНН», 2009. 168 с.

17) Саракун І. Б. Актуальні питання здійснення корпоративних прав держави. Проблеми охорони прав суб'єктів корпоративних правовідносин: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-ій річниці створення Лабораторії з вивчення проблем корпоративного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва Національної академії

правових наук України. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. С.130 – 132.

18) Сіщук Л. В. Відчуження частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю: аналіз перспективного законодавства. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 215 – 220.

19) Сіщук Л. В. Правонаступництво в корпоративних відносинах. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / Васильєва В. А., Зеліско А. В., Луць В. В., Сарақун І. Б., Сіщук Л. В. [та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2017. С. 417 – 480.

20) Сіщук Л. В.: Поняття та види правонаступництва: цивільно-правовий аспект. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 25. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2011. С.132 – 136.

21) Сіщук Л. В.: Реорганізація юридичних осіб: теоретико-правові аспекти. Приватне право і підприємництво. Збірник наукових праць. Вип. 14, 2015 р. / Редкол.: Крупчан О. Д. (гол. ред.) та ін. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, 2015. С. 32 – 36.

22) Уразова Г. О. Право на вихід з господарського товариства. Міжнародний журнал «Право і суспільство»: за ред. д-ра юрид. наук, проф. Васильєвої В. А. Випуск 3. Івано-Франківськ: Фоліант, 2016. С. 144 – 152.

23) Фатхутдинов Р. С. Уступка доли в уставном капитале ООО: теория и практика. М.: Волтерс Клувер, 117 с.

Тема 3. Первинні способи виникнення корпоративних прав (6 год.)

Методичні рекомендації:

При вивченні теми слід охарактеризувати первинні способи виникнення корпоративних прав в акціонерних товариствах, товариствах з обмеженою та додатковою відповідальністю та інших підприємницьких товариствах. Слід звернути увагу на реєстрацію випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств, приватне розміщення акцій серед засновників акціонерного товариства та охарактеризувати особливості оплати акцій засновниками акціонерного товариства.

У ході ознайомлення з навчально-науковими та законодавчими положеннями доцільно визначити поняття корпоративних прав подружжя і розкрити особливості їх набуття при створенні підприємницьких товариств.

Крім того, необхідно дати характеристику порядку набуття акцій акціонерного товариства додаткової емісії і порядку відчуження акцій (часток, паїв), що належать юридичній особі корпоративного типу, що зумовлює виникнення права власності на акції як акціонерами акціонерного товариства,

так і новими учасниками (третіми особами) підприємницького товариства вперше.

Завдання:

1. Охарактеризуйте порядок виникнення корпоративних прав при створенні акціонерного товариства.
2. Розкрийте особливості набуття корпоративних прав подружжям при створенні юридичної особи корпоративного типу.
3. Визначте порядок набуття акцій акціонерного товариства нової (додаткової) емісії.
4. Розкрийте особливості продажу та набуття акцій (часток, паїв), що належать юридичній особі корпоративного типу.

Термінологічний словник: вклад (внесок) до статутного (складеного) капіталу товариства, оцінка вкладу, статутний капітал, складений капітал, корпоративні права, корпоративні права подружжя, акція, форма випуску акцій, закрите розміщення акцій, емісія акцій, проспект емісії акцій, депозитарний договір, договір про обслуговування рахунка в цінних паперах, договір про обслуговування випусків цінних паперів, депонент, депозитарна установа, договір про створення товариства, вступ до товариства, продаж акцій (часток, паїв) підприємницького товариства.

Індивідуальні завдання: «Учасники депозитарної системи України та їх роль у процесі набуття акцій акціонерного товариства при його створенні», «Порядок прийняття (вступу) до підприємницького товариства нових учасників».

Питання для самоконтролю:

- 1) У чому полягає сутність приватного розміщення акцій при створенні акціонерного товариства?
- 2) Яка інформація має міститися у проспекті емісії акцій?
- 3) Який порядок реєстрації випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств?
- 4) Який порядок надання дозволу на розміщення та обіг акцій українських емітентів за межами України?
- 5) З якою метою укладається договір про обслуговування рахунка в цінних паперах?
- 6) З якою метою ведеться депозитарний облік цінних паперів?
- 7) Як здійснюється оплата вартості акцій, що розміщуються під час заснування акціонерного товариства?
- 8) Які особливості внесення грошових коштів як внесок до статутного капіталу підприємницького товариства до моменту його створення?
- 9) Які особливості виникнення корпоративних прав подружжя?

10) Які правові наслідки прострочення внесення вкладу до статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю?

11) Який порядок придбання акцій акціонерного товариства нової (додаткової) емісії?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1) Вимоги до договору про обслуговування випусків цінних паперів між емітентом і Центральним депозитарієм. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 06. 08. 2013 р. № 1413.

2) Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах від 12. 11. 2003 р. № 492, затверджена Постановою Правління НБУ.

3) Положення про глобальний сертифікат та тимчасовий глобальний сертифікат. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30. 07. 2013 р. № 1332.

4) Положення про Державний реєстр випусків цінних паперів. Затверджено рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19. 04. 2012 р. № 557.

5) Положення про порядок реєстрації випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку 27. 05. 2014 р. № 692.

6) Порядок надання дозволу на розміщення та/або обіг цінних паперів українських емітентів за межами України. Затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 20. 06. 2013 р. № 1105.

7) Порядок реєстрації випуску акцій при зміні розміру статутного капіталу акціонерного товариства. Затверджено рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 31. 07. 2012 р. № 1073.

8) Васильєва В. В. Договір як особливий юридичний факт. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Т. 2. Випуск 19. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2012. С. 28 – 30.

9) Васильєва В. В. Закон і договір у системі юридичних фактів. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 34. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014. С. 125 – 135.

10) Васильєва В. В. Особливості засновницького договору. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. Збірник статей. 2010. Випуск XXIII. С. 113 – 118.

11) Васильєва В. В. Оферта і акцепт як етапи укладення договору. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 26. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2011. С. 99 – 105.

12) Калаур І. Р. Свобода договору як прояв диспозитивності в регулюванні корпоративних відносин. Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської

науково-практичної конференції. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 52 – 57.

13) Луць В. В. Засновницький договір господарського товариства як передумова (підстава) виникнення корпоративних правовідносин. Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 3 – 8.

14) Луць В. В. Про сутність і зміст цивільно-правового договору. Актуальні проблеми науки і практики цивільного, житлового та сімейного права: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 91-річчю з дня народження доктора юридичних наук, професора В. П. Маслова. Харків: Право, 2013. С. 11 – 15.

15) Луць В. В., Луць А. В. Договори в регулюванні корпоративних відносин. Вдосконалення правового регулювання корпоративних відносин в сучасних умовах: Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару (25 – 26 вересня 2009 року). Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2010. С. 8 – 16.

16) Саракун І. Б. Новації правового регулювання обігу акцій в депозитарній системі України. Корпоративні правочини. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 97 – 103.

17) Сіщук Л. В. Договір як нормативний документ. Договір як універсальна форма правового регулювання: монографія / за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. С. 79 – 94.

18) Сіщук Л. В., Зозуляк О. І. Роль договору у структурі механізму правового регулювання цивільних правовідносин. Договір як універсальна форма правового регулювання: монографія / за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. С. 111 – 125.

Тема 4. Управління корпоративними правами (4 год.)

Методичні рекомендації:

При самостійному опрацюванні навчально-наукового матеріалу необхідно проаналізувати наукові погляди на визначення поняття корпоративного договору, розкрити через виведені ознаки корпоративного договору його сутність і правову природу. На основі вивченого матеріалу вміти провести порівняльний аналіз правової конструкції корпоративного договору з іншими договірними конструкціями, такими як засновницький договір, договір про злиття (приєднання), договір управління майном тощо.

Водночас, враховуючи існуючі в цивілістичній доктрині та законодавстві визначені групи цивільно-правових договорів, слід визначити місце корпоративного договору в системі цивільно-правових зобов'язань із вказівкою на його окреме місце в зазначеній системі чи віднесення до конкретної групи договорів, для прикладу договорів про спільну діяльність.

Необхідно звернути увагу, що управління корпоративними правами можливо здійснювати не тільки під час функціонування підприємницького товариства, але й у процесі проведення реорганізаційних процедур. Тому характеристика договору злиття (приєднання) розкриває особливості конвертації акцій (часток у статутному капіталі) при проведенні реорганізації, що потребує окремого аналізу.

Завдання:

1. Наведіть порівняльно-правову характеристику корпоративного договору та суміжних договірних конструкцій.
2. Визначте місце корпоративного договору в системі цивільно-правових зобов'язань.
3. Розкрийте порядок конвертації акцій (часток у статутному капіталі) згідно договору про злиття (приєднання) при проведенні реорганізації підприємницького товариства.

Термінологічний словник: корпоративний договір, корпоративні права, управління, конфіденційність корпоративного договору, сторони корпоративного договору, договір між акціонерами, права на акції, права з акцій, відповідальність, договір про злиття (приєднання).

Індивідуальні завдання: «Корпоративний договір: доктрина та зарубіжний досвід», «Акціонерна угода: сучасні реалії правозастосування», «Особливості злиття та поглинання компаній: світовий досвід і вітчизняні реалії», «Проаналізуйте практику розгляду корпоративних справ про визнання корпоративних договорів недійсними».

Питання для самоконтролю:

- 1) Дайте визначення поняття «корпоративний договір».
- 2) Які риси розкривають сутність корпоративного договору та відмежовують від схожих договірних конструкцій?
- 3) Які способи здійснення корпоративних прав можуть бути предметом корпоративного договору?
- 4) Яка юридична природа корпоративного договору?
- 5) Який порядок укладення корпоративного договору?
- 6) У чому полягає конфіденційність корпоративного договору?
- 7) Як співвідносяться між собою поняття «корпоративний договір» і «договір між акціонерами»?
- 8) Який зміст корпоративного договору?
- 9) Які правові наслідки порушення корпоративного договору?
- 10) Яке місце займає корпоративний договір у системі цивільно-правових договорів?
- 11) Які принципи виконання корпоративного договору?
- 12) З якою метою укладається договір злиття (приєднання)?

13) Який орган управління розробляє умови договору злиття (приєднання)?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1) Виговський О. Правова природа конвертації цінних паперів. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2015. № 1(43). С. 67 – 70.

2) Гамма Т. М. Особливості та перспективи розвитку ринку М&А в Україні. Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2016. Випуск 1 (5). С. 106 – 112.

3) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.

4) Гуцалюк О. М. Забезпечення захисту акціонерного товариства від спроб недружнього злиття-поглинання. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Економіка». 2015. вип. 15. С. 149 – 158.

5) Директива Комісії № 2007/14/ЄС від 08. 03. 2007 року, яка визначає детальні правила впровадження окремих положень Директиви № 2004/109/ЄС про гармонізацію вимог щодо прозорості по відношенню до інформації про емітентів, чії цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках.

6) Жорнокуй Ю. М. Окремі питання застосування категорії «акціонерний договір». Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 82 – 87.

7) Оприско М. В. Підстави та правові наслідки визнання недійсними договорів про відчуження корпоративних прав. Адвокат. 2012. № 12 (147). С. 44 – 48.

8) Про акціонерні товариства: Закон України від 17. 09. 2008 року № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. Ст. 384.

9) Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо корпоративних договорів: Закон України від 19. 04. 2016 р. № 4470.

10) Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1577-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682.

11) Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин: Постанова Вищого господарського суду України від 25 лютого 2016 року № 4. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-16>.

12) Про затвердження Порядку здійснення емісії та реєстрації випуску акцій акціонерних товариств, які створюються шляхом злиття, поділу, виділу чи перетворення або до яких здійснюється приєднання: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09. 04. 2013 р. № 520.

13) Про практику розгляду судами корпоративних спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24. 10. 2008 року № 13. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-08>.

14) Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України № 4666 від 10. 01. 2018 р.

15) Резолюція комітету Асоціації правників України з корпоративного права та фондового ринку щодо внесення змін до чинного законодавства України щодо акціонерних договорів та договорів про реалізацію прав учасників товариства з обмеженою відповідальністю.

16) Рогач О. І., Македон В. В. Результативність і ефективність угод злиттів та поглинань для транснаціональних корпорацій. Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. 2013. № 1(6). С. 290 – 299.

17) Сигидин М. М. Особливості укладення корпоративного договору. Юридичний науковий електронний журнал. 2016. № 3. С. 61 – 64.

18) Сигидин М. М. Корпоративний договір: дис. на здоб. наук. ступ. канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ. 2016. 236 с.

19) Сороченко А. Акционерные соглашения в корпоративном праве Украины. Закон и жизнь. 2013. № 8. С. 81 – 84.

20) Твердомед О. М. Злиття та поглинання: проблеми в українській практиці. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2012. № 4 (55). С. 37 – 40.

21) Третя Директива Ради № 78/855/ЄС від 09. 10. 1978 року, що базується на статті 54(3)(g) Договору про заснування ЄС щодо злиття відкритих акціонерних товариств з обмеженою відповідальністю, із змінами та доповненнями, внесеними Директивою № 2007/63/ЄС.

22) Тюленєва Ю. В. Нормативно-правова база регулювання процесів злиття та поглинання підприємств України. БізнесІнформ. 2013. № 9. С. 49 – 54.

23) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.

24) Цікало В. Правові наслідки недотримання умов договору про здійснення прав учасників господарського товариства. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 3. С. 54 – 58.

25) Цікало В. Предмет договору про здійснення прав учасників господарського товариства. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 2. С. 68 – 73.

26) Шабліна Я. В. Гончаров Ю. В. Злиття і поглинання в Україні. Актуальні проблеми економіки. 2012. № 1 (127). С. 120 – 128.

27) Швець В. О. Створення законодавства про злиття і поглинання та пропозиції на поглинання в Україні за Європейським зразком. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Юриспруденція. 2014. № 10-1. Том 1. С. 230 – 232.

28) Шмиголь Н. М., Павлюк Т. С. Злиття та поглинання як різновид зовнішньоекономічної діяльності в контексті залучення прямих інвестицій.

Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку. 2017. Випуск 2 (02). С. 49 – 56.

29) Шоста Директива Ради № 82/891/ЄЕС від 17. 12. 1982 року, що базується на статті 54(3)(g) Договору про заснування ЄС щодо поділу відкритих акціонерних товариств з обмеженою відповідальністю, із змінами та доповненнями, внесеними Директивою № 2007/63/ЄС.

Тема 5. Значні правочини та правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість (4 год.)

Методичні рекомендації:

При самостійному опрацюванні навчального матеріалу доцільно звернути увагу на особливості правового регулювання порядку надання згоди на вчинення значного правочину та правочину, щодо вчинення якого є заінтересованість у товариствах з обмеженою відповідальністю. Крім того, слід зробити узагальнені висновки щодо правових наслідків порушення значних правочинів і правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість, та проаналізувати судову практику щодо особливостей розгляду корпоративних прав про визнання таких правочинів недійсними.

Завдання:

1. Охарактеризуйте значні правочини і правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість у товариствах з обмеженою відповідальністю?
2. Розкрийте правові наслідки порушення порядку вчинення значних правочинів.
3. Визначте правові наслідки порушення порядку вчинення правочину із заінтересованістю.

Термінологічний словник: активи, загальні збори, наглядова рада, виконавчий орган, значний правочин, попереднє надання згоди на вчинення значного правочину, правочин, щодо вчинення якого є заінтересованість, попереднє надання згоди на вчинення правочину, щодо якого є заінтересованість, особа, заінтересована у вчиненні правочину, значний правочин, щодо якого є заінтересованість, подальше схвалення правочину товариством.

Індивідуальні завдання: «Правовий статус осіб, заінтересованих у вчиненні правочинів», «Проаналізуйте практику розгляду корпоративних справ про визнання значних правочинів недійсними», «Проблеми визнання недійсними угод із заінтересованістю».

Питання для самоконтролю:

- 1) Який орган управління акціонерного товариства приймає рішення про надання згоди на вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна

або послуг, що є його предметом, перевищує 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності?

2) Який порядок надання згоди на вчинення значного правочину в товаристві з обмеженою відповідальністю?

3) Який орган управління товариства з обмеженою відповідальністю приймає рішення про надання згоди на вчинення значного правочину?

4) Яку відповідальність несуть посадові особи товариства з обмеженою відповідальністю за порушення порядку вчинення значного правочину?

5) Які вимоги закону до правочину, щодо вчинення якого є заінтересованість, у товаристві з обмеженою відповідальністю?

6) Який порядок надання згоди на вчинення правочину, щодо якого є заінтересованість, у товаристві з обмеженою відповідальністю?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1) Аналітичний огляд законодавства щодо інформування про попереднє надання згоди на вчинення значних правочинів, надання згоди на вчинення значних правочинів або надання згоди на вчинення правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість. Асоціація «Українські фондові торговці».

2) Борцевич П. С. Проблеми укладення значних правочинів та правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість. Держава і право. Випуск 66. С. 159 – 165.

3) Ваколюк С. М. Юридична природа цілісного майнового комплексу та особливості його відчуження. Юридичний науковий електронний журнал. 2016. № 5. С. 25 – 27.

4) Директива № 2004/109/ЄС Європейського парламенту та Ради від 15. 12. 2004 року про гармонізацію вимог щодо прозорості по відношенню до інформації про емітентів, чії цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках, що вносить зміни та доповнення до Директиви № 2001/34/ЄС.

5) Директива Комісії № 2007/14/ЄС від 08. 03. 2007 року, яка визначає детальні правила впровадження окремих положень Директиви № 2004/109/ЄС про гармонізацію вимог щодо прозорості по відношенню до інформації про емітентів, чії цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках.

6) Карчевський К. А. Особи, які можуть звертатися з позовом про визнання недійсним значного правочину акціонерного товариства, вчиненого з порушенням встановленого порядку. Актуальні питання цивільного та господарського права. 2010. № 5 (24). С. 24 – 38.

7) Карчевський К. А. Правові наслідки порушення акціонерним товариством порядку вчинення значного правочину. Право і безпека. 2013. № 4 (51). С. 152 – 157.

8) Луць В. В. Захист інтересів акціонерів при укладенні значних правочинів (договорів). Проблеми охорони прав суб'єктів корпоративних правовідносин. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. С. 97 – 102.

9) Постанова № 174-ЗХ-1-Е про накладення санкції за правопорушення на ринку цінних паперів. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку від 30 липня 2013 року.

10) Про акціонерні товариства: Закон України від 17. 09. 2008 року № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. Ст. 384.

11) Про депозитарну систему України: Закон України від 06. 07. 2012 року № 5178-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 39. Ст. 517.

12) Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень: Закон України від 18.11.2003 року № 1255-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 11. Ст. 140.

13) Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05. 07. 2012 року № 5080-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 29. Ст. 337.

14) Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України № 4666 від 10. 01. 2018 р.

15) Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23. 02. 2006 року № 3480-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268.

16) Про затвердження Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 2826 від 03. 12. 2013 р.

17) Роз'яснення «Щодо вчинення після 01.05.2016 значних правочинів, які були попередньо схвалені загальними зборами акціонерів до 01. 05. 2016 р.». Затверджено Рішенням Правління Професійної асоціації корпоративного управління. Протокол № 73 від 12. 12. 2016 року.

18) Сліпенчук Н. А. Визнання значного правочину (договору) акціонерного товариства недійсним як спосіб захисту корпоративних прав. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. С. 178 – 188.

19) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.

20) Штим Т. Оспорювання правочинів із заінтересованістю та значних правочинів. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2013. № 95. С. 106 – 108.

Тема 6. Здійснення корпоративного інвестування (4 год.)

Методичні рекомендації:

У ході самостійного вивчення законодавчих джерел і наукової літератури за вказаною тематикою необхідно розкрити особливості розміщення акцій під час заснування корпоративного інвестиційного фонду, звернути увагу на такі документи, як регламент та інвестиційна декларація, і визначити їх правове значення для здійснення управління активами корпоративного інвестиційного фонду.

Також слід розкрити специфіку розміщення, викупу та обігу акцій, що здійснюється після створення корпоративного інвестиційного фонду, визначити

порядок конвертації акцій, що може здійснюватися як під час діяльності, так і при ліквідації корпоративного інвестиційного фонду.

Завдання:

1. Розкрийте порядок розміщення та обігу акцій корпоративного інвестиційного фонду.

2. Визначте особливості конвертації акцій корпоративного інвестиційного фонду та складіть проект заяви на конвертацію акцій корпоративного інвестиційного фонду.

Термінологічний словник: корпоративне інвестування, спільне інвестування, корпоративний інвестиційний фонд, компанія з управління активами, акція корпоративного інвестиційного фонду, конвертація цінних паперів, інвестиційна декларація, регламент, активи корпоративного інвестиційного фонду, зберігач активів, депозитарій, аудитор (аудиторська фірма), оцінювач майна, договір про надання послуг з оцінки майна, договір про надання послуг зі зберігання акцій КІФ, договір про надання послуг зі зберігання активів КІФ, договір про управління активами КІФ, договір про надання аудиторських послуг.

Індивідуальні завдання: «Правовий статус корпоративного інвестиційного фонду в системі юридичних осіб приватного права», «Компанія з управління активами як суб'єкт відносин із корпоративного інвестування», «Порівняльна характеристика пайових і корпоративних інвестиційних фондів».

Питання для самоконтролю:

1) Які особливості приватного розміщення акцій при заснуванні корпоративного інвестиційного фонду?

2) Розкрийте зміст регламенту корпоративного інвестиційного фонду?

3) Що таке інвестиційна декларація?

4) Який склад активів інституту спільного інвестування?

5) Який порядок розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду під час його діяльності?

6) Які особливості обігу акцій корпоративного інвестиційного фонду?

7) Що таке конвертація цінних паперів?

8) Який порядок конвертації акцій корпоративного інвестиційного фонду?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1) Вимоги до договору про обслуговування випусків цінних паперів між емітентом і Центральним депозитарієм. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1413 від 06. 08. 2013 року.

2) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.

3) Директива № 2004/109/ЄС Європейського парламенту та Ради від 15. 12. 2004 року про гармонізацію вимог щодо прозорості по відношенню до інформації про емітентів, чії цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках, що вносить зміни та доповнення до Директиви № 2001/34/ЄС.

4) Директива Комісії № 2007/14/ЄС від 08. 03. 2007 року, яка визначає детальні правила впровадження окремих положень Директиви № 2004/109/ЄС про гармонізацію вимог щодо прозорості по відношенню до інформації про емітентів, чії цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках.

5) Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами). Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1281 від 23. 07. 2013 року.

6) Положення про вимоги до договору про надання послуг з оцінки вартості нерухомого майна інституту спільного інвестування. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 2672 від 26. 11. 2013 року.

7) Положення про депозитарну та клірингову діяльність Національного банку України. Затверджено Постановою Правління Національного банку України від 25. 09. 2013 р. № 387.

8) Положення про діяльність депозитарних установ щодо зберігання активів інституційних інвесторів. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1106 від 20. 06. 2013 року.

9) Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1414 від 06. 08. 2013 року.

10) Положення про порядок конвертації цінних паперів інституту спільного інвестування. Затверджено Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 2073 від 01. 10. 2013 року.

11) Положення про порядок припинення корпоративного інвестиційного фонду. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 2606 від 19. 11. 2013 року.

12) Положення про порядок розміщення, обігу та викупу цінних паперів інституту спільного інвестування. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1338 від 30. 07. 2013 року.

13) Положення про провадження депозитарної діяльності. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23. 04. 2013 р. № 735.

14) Положення про реєстрацію регламенту інститутів спільного інвестування та ведення Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1047 від 18. 06. 2013 року.

15) Положення про сертифікацію фахівців з питань фондового ринку. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1464 від 13.08.2013 року.

16) Положення про склад та розмір витрат, що відшкодовуються за рахунок активів інституту спільного інвестування. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1468 від 13.08.2013 року.

17) Положення про склад та структуру активів інституту спільного інвестування. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1753 від 10.09.2013 року.

18) Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1597 від 01.10.2015 року.

19) Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 року № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. Ст. 384.

20) Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.1993 р. № 3125-XII. Відомості Верховної Ради України, 1993, № 23. Ст. 243.

21) Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів: Закон України від 7 квітня 2015 року № 289-VIII. Відомості Верховної Ради. 2015. № 25. Ст. 188.

22) Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012 року № 5178-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 39. Ст. 517.

23) Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 року № 448/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 51. Ст. 292.

24) Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012 року № 5080-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 29. Ст. 337.

25) Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 року № 3480-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268

26) Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.

27) Вавженчук С. Я. Правове регулювання фондового ринку: навч. посіб. К.: КНЕУ. 2013. 582 с.

28) Васильєв О. В. Особливості діяльності корпоративного інвестиційного фонду та публічного акціонерного товариства: порівняння і аналіз.

29) Вінник О. М. Інвестиційне право. 2005.

30) Врублевська К. М. Основні правові форми інвестування інноваційного продукту. Економічна теорія та право. 2016. № 3 (26). С. 189 – 203.

31) Данилюк М. Правові ознаки корпоративного інвестиційного фонду в системі юридичних осіб приватного права. Национальный юридический журнал: теория и практика. 2015. С. 61 – 64.

32) Дороніна І. І. Загальні принципи діяльності інституційних інвесторів. Інвестиції: практика та досвід. 2009. № 6. С. 13 – 16.

- 33) Інвестиційне право: підручник. За заг. ред. Ю. М. Жорнокуя. Харків «Право». 2015.
- 34) Кампі О. Ю. Особливості правового забезпечення діяльності компаній з управління активами інституційних інвесторів. Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2014. Випуск 2 (2). С. 10 – 14.
- 35) Клапатий Д. І. Поняття пайового інвестиційного фонду. Актуальні проблеми держави і права. 2014. С. 212 – 219.
- 36) Кольга Т. О. Особливості правового статусу корпоративних інвестиційних фондів. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2015. № 16. Том. 2. С. 31 – 33.
- 37) Машковська Л. Правова характеристика пайового інвестиційного фонду. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 1. С. 50 – 54.
- 38) Оцінка імплементації принципів IOSCO. Національна комісія цінних паперів та фондового ринку. Київ. 2013. 192 с.
- 39) Поєдинок В. В. Правове регулювання інвестиційної діяльності: теоретичні проблеми: монографія. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 480 с.
- 40) Рудой В. М. Міжнародний досвід розвитку управління активами інституційних інвесторів. Економічний вісник Донбасу. 2010. № 3 (21). С. 28 – 31.
- 41) Рудой В. М. Оцінка ефективності управління активами інституційних інвесторів. Науковий вісник НЛТУ України. 2011. Вип. 21.3. С. 239 – 245.
- 42) Сімсон О. Е. Правові основи договорів інвестиційного характеру: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук: 12.00.03. Харків. 2001. 22 с.
- 43) Смітюх А. В. Правові основи інвестиційної діяльності: Навчальний посібник. К.: Істина, 2013. 420 с.
- 44) Соломіна Г. В. Функціонування компаній з управління активами: світовий досвід і вітчизняна практика. Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. 2012. № 2. С. 28 – 32.
- 45) Суц О. П. Особливості правового становища корпоративних інвестиційних фондів. Право та інновації. 2015. № 4 (12). С. 44 – 50.
- 46) Суц О. П. Поняття правової категорії «корпоративне інвестування» та його відмінність від категорій «спільна діяльність» та «спільне інвестування». Право і безпека. 2010. № 4 (36). С. 225 – 230.
- 47) Суц О. П. Поняття та ознаки договору про управління активами корпоративного фонду. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Випуск 1 (10). С. 99 – 103.
- 48) Чабан О. Класифікація договорів, що опосередковують здійснення інвестицій. Підприємництво, господарство і право. 2015. № 7. С. 11 – 14.
- 49) Чеберяко О. В. Сутність та особливості діяльності інвестиційних фондів на фондовому ринку. Право. 2014. Випуск 24. С. 196 – 213.
- 50) Шишка Р. Б. Інвестиційні договори: характеристика та спроби їх класифікації. Юридичний вісник. 2014. № 4 (33). С. 118 – 122.

51) Яворська О. С. Правовий статус суб'єктів спільного інвестування. Часопис Академії адвокатури України. 2013. № 19 (2).

Тема 7. Розпорядження корпоративними правами акціонерів акціонерного товариства (4 год.)

Методичні рекомендації:

Під час самостійного вивчення теми необхідно дослідити новели корпоративного законодавства в частині, що стосується процедури «squeeze-out» і «sell-out» у приватних і публічних акціонерних товариствах, знати порядок придбання значного пакета акцій та відмінність у визначеннях «контрольний пакет акцій», «значний контрольний пакет акцій», «домінуючий контрольний пакет акцій». Крім того, важливо ознайомитися з новелами акціонерного законодавства щодо наслідків недотримання вимог щодо виконання обов'язків власником контрольного пакета акцій, значного контрольного пакета акцій або домінуючого контрольного пакета акцій товариства.

Водночас слід розглянути порядок добровільного викупу акцій акціонерним товариством, окреслити випадки, у яких акціонерне товариство не має права здійснювати викуп акцій, визначити підстави та порядок викупу акцій акціонерним товариством на вимогу його акціонерів.

Завдання:

1. Розкрийте процедуру «squeeze-out» і «sell-out» у приватних і публічних акціонерних товариствах.
2. Охарактеризуйте підстави та способи викупу акцій акціонерним товариством.

Термінологічний словник: акція, цінний папір, корпоративні права, приватне акціонерне товариство, публічне акціонерне товариство, договір купівлі-продажу акцій, значний пакет акцій, контрольний пакет акцій, значний контрольний пакет акцій, домінуючий контрольний пакет акцій, добровільний викуп акцій акціонерним товариством, обов'язковий викуп акцій акціонерним товариством.

Індивідуальні завдання: «Акція як об'єкт цивільного обороту», «Професійна діяльність на фондовому ринку», «Поняття та особливості діяльності з торгівлі цінними паперами», «Центральний депозитарій цінних паперів як учасник депозитарної системи України», «Правовий статус Розрахункового центру з обслуговування договорів на фінансових ринках».

Питання для самоконтролю:

- 1) Який порядок придбання значного пакета акцій?

2) Які особливості придбання акцій приватного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій?

3) Як визначається ціна придбання акцій приватного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій?

4) Які відомості має містити оферта щодо придбання акцій приватного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій?

5) Який порядок придбання акцій публічного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій або значного контрольного пакета акцій?

6) Які відомості має містити оферта щодо придбання акцій публічного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій або значного контрольного пакета акцій?

7) У якому порядку здійснюється обов'язковий продаж простих акцій акціонерами на вимогу особи (осіб, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій?

8) Яким чином визначається ціна за договором про обов'язковий продаж простих акцій акціонерами на вимогу особи (осіб, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій?

9) Які відомості має містити безвідклична публічна вимога при обов'язковому продажу акцій простих акцій акціонерами на вимогу особи (осіб, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій?

10) Який порядок обов'язкового придбання особою (особами, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій акціонерного товариства, акцій на вимогу акціонерів?

11) Які наслідки недотримання вимог щодо виконання обов'язків власником контрольного пакета акцій, значного контрольного пакета акцій або домінуючого контрольного пакета акцій товариства?

12) Назвіть підстави добровільного викупу акціонерним товариством розміщених ним цінних паперів?

13) Які особливості здійснення добровільного викупу акціонерним товариством розміщених ним акцій?

14) У яких випадках акціонерне товариство не має права приймати рішення про викуп акцій?

15) Які підстави обов'язкового викупу акцій акціонерним товариством на вимогу акціонерів?

16) Який порядок реалізації акціонерами права вимоги обов'язкового викупу акціонерним товариством належних їм акцій?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.

2) Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 03.10.2017 року № 2147-VIII. Відомості Верховної Ради. 2017. № 48. Ст. 436.

3) Директива № 2004/109/ЄС Європейського парламенту та Ради від 15. 12. 2004 року про гармонізацію вимог щодо прозорості по відношенню до інформації про емітентів, чий цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках, що вносить зміни та доповнення до Директиви № 2001/34/ЄС.

4) Директива № 2004/25/ЄС Європейського парламенту та Ради від 21. 04. 2004 року про заявки та пропозиції ціни поглинання.

5) Директива № 2007/36/ЄС Європейського парламенту та Ради від 11. 07. 2007 року про реалізацію окремих прав акціонерів компаній, внесених у реєстр.

6) Директива Комісії № 2007/14/ЄС від 08. 03. 2007 року, яка визначає детальні правила впровадження окремих положень Директиви № 2004/109/ЄС про гармонізацію вимог щодо прозорості по відношенню до інформації про емітентів, чий цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках.

7) Положення про депозитарну та клірингову діяльність Національного банку України. Затверджено Постановою Правління Національного банку України від 25. 09. 2013 р. № 387.

8) Положення про порядок проведення конкурсів з продажу пакетів акцій акціонерних товариств. Затверджено Наказ Фонду державного майна України від 10. 05. 2012 р. № 639. Розпорядження Антимонопольного комітету України від 10. 05. 2012 р. № 282-р; Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 10. 05. 2012 р. № 674.

9) Положення про провадження депозитарної діяльності. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23. 04. 2013 р. № 735.

10) Положення про функціонування фондових бірж. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22. 11. 2012 р. № 1688.

11) Правила (умови) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами. Затверджено Рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1449 від 12. 12. 2006 р. (у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 15.11.2011р. № 1638).

12) Про акціонерні товариства: Закон України від 17. 09. 2008 року № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. Ст. 384.

13) Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за правопорушення на ринку цінних паперів: Закон України №801-VI від 25 грудня 2008 року. Відомості Верховної Ради України. 2009. № 23. Ст. 278.

14) Про депозитарну систему України: Закон України від 06. 07. 2012 року № 5178-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 39. Ст. 517.

15) Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30. 10. 1996 року № 448/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 51. Ст. 292.

- 16) Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23. 02. 2006 року № 3480-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268
- 17) Проект Закону України «Про приватизацію державного та комунального майна» від 04. 09. 2017 р. № 7066.
- 18) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
- 19) Копцюх Г. І. Поняття договору РЕПО за законодавством України. Правова держава. 2012. № 15. 100 – 106.
- 20) Корпоративне право Австрії та України: монографія / Васильєва В. А., Ковалишин О. Р., Вікторія Робертсон [та ін.]; за ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2015. 250 с.
- 21) Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В. А., Гербет Анджей, Ковалишин О. Р.; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377 с.
- 22) Корпоративне право України: підручник / В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва та ін.; за заг. ред. В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010, 384 с.
- 23) Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / Васильєва В. А., Зеліско А. В., Луць В. В., Саракун І. Б., Сіщук Л. В. [та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2017. 612 с.
- 24) Костова Н. І. Набуття прав на акції товариства. Часопис цивілістики. Випуск 19. С. 65 – 68.
- 25) Майданик Р. Угоди РЕПО (цивільно-правова характеристика). Підприємництво, господарство і право. 2002. № 12. С. 21 – 22.
- 26) Мамченко Ю. А. Визначення умови про перехід права власності у договорі купівлі-продажу. Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2011. №1(3). С. 1 – 9.
- 27) Оприско М. В. Особливості суб'єктного складу договорів про відчуження корпоративних прав. Адвокат. 2012. № 4(139). С. 36 – 41.
- 28) Павлодский Е. А. РЕПО – гражданско-правовой договор. Журнал российского права. 2008. № 3. С. 46 – 52.
- 29) Пожоджук Т. Б. До питання щодо укладення договорів з акціями публічного акціонерного товариства. Науковий вісник публічного та приватного права. Випуск 2. Ч. 1. 2016. С. 128 – 132.
- 30) Саванець Л. М. Перехід прав у результаті укладення договорів про відчуження бездокументарних цінних паперів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 1. Т. 1. 2014. С. 185 – 191.
- 31) Саракун І. Б. Відчуження акцій за договором міни (бартеру). Договірне регулювання суспільних відносин: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, (м. Запоріжжя, 19-20 квітня 2013 р.) / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Запоріжжя: ЗНУ, 2013. С. 69 – 71.
- 32) Саракун І. Б. Новації правового регулювання обігу акцій в депозитарній системі України. Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ:

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 97 – 103.

33) Саракун І. Б. Удосконалення порядку реалізації переважного права на придбання акцій. Міжнародна науково-практична конференція, присвячена пам'яті Василя Пилиповича Маслова «Актуальні проблеми цивільного, житлового та сімейного законодавства. 2011. С. 244 – 246.

34) Сіщук Л. В. Правове регулювання відчуження акцій на фондовому ринку. Юридична наука і практика: виклики часу: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. Т. II, м. Київ, Національний авіаційний університет, 12 березня 2015 р. С. 262 – 265.

35) Цікало В. Здійснення та захист права акціонерів на обов'язків викуп акцій у разі придбання домінуючого контрольного пакета акцій. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 9. С. 51 – 55.

36) Шеремета С. Сквіз-аут та сел-аут: перспективи впливу на корпоративне управління. Юридична газета online. 2017 р. № 16(566). URL: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/korporativne-pravo-ma/skvizaut-ta-selaut>.

37) Яремова І. В. Момент виникнення права власності на цінні папери. Часопис Київського університету права. 2014. № 1. С. 223 – 227.

Тема 8. Розпорядження корпоративними правами учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю (4 год.)

Методичні рекомендації:

Під час самостійного вивчення окремих положень щодо розпорядження корпоративними правами учасників товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю варто більше уваги приділити питанню щодо поняття, ознак та особливостей здійснення переважного права учасника на набуття частки у статутному капіталі товариства, визначити порядок набуття товариством частки у власному статутному капіталі, а також окреслити підстави та порядок примусового позбавлення учасника корпоративних прав через процедуру виключення з товариства та вказати на правові наслідки вчинення таких дій.

Завдання:

1. Визначте поняття та особливості здійснення переважного права купівлі корпоративних прав учасника товариства з обмеженою відповідальністю перед третіми особами.

2. Розкрийте порядок набуття товариством з обмеженою та додатковою відповідальністю частки у власному статутному капіталі.

3. Розкрийте підстави та порядок виключення учасника з товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.

Термінологічний словник: товариство з обмеженою відповідальністю, товариство з додатковою відповідальністю, частка у статутному капіталі, корпоративні права, учасник, треті особи, договір купівлі-продажу, договір

дарування, договір міни, переважне право, вихід з товариства, заява про вихід, ринкова вартість частки у статутному капіталі, балансова вартість частки у статутному капіталі, виключення з товариства.

Індивідуальні завдання: «Правова природа частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю», «Проаналізуйте практику розгляду корпоративних справ про визнання договору купівлі-продажу корпоративних прав недійсним».

Питання для самоконтролю:

- 1) Який порядок укладення договору купівлі-продажу корпоративних прав учасника товариства з обмеженою відповідальністю?
- 2) Що таке переважне право учасника на набуття частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю?
- 3) У який строк після виявлення згоди на переважне набуття частки у статутному капіталі учасники товариства з обмеженою відповідальністю зобов'язані укласти договір купівлі-продажу?
- 4) Які права мають учасники товариства з обмеженою відповідальністю у разі порушення їх переважного права на купівлю частки?
- 5) Чи застосовується переважне право учасника товариства з обмеженою відповідальністю на купівлю частки у статутному капіталі, якщо її продаж здійснюється на аукціоні?
- 6) Чи може статутом передбачатися інший порядок реалізації переважного права учасника товариства з обмеженою відповідальністю, ніж той порядок, що визначений законом?
- 7) Чи може у статуті міститися положення про відсутність в учасників товариства з обмеженою відповідальністю переважного права?
- 8) Чи можуть учасники товариства з обмеженою відповідальністю у змісті корпоративного договору закріпити умову про незастосування переважного права при купівлі-продажу корпоративних прав?
- 9) У якому порядку учасник має право вийти з товариства з обмеженою відповідальністю?
- 10) Які особливості набуття товариством з обмеженою відповідальністю частки у власному статутному капіталі?
- 11) У який строк товариство з обмеженою відповідальністю зобов'язане відчужити частку у власному статутному капіталі за умови її набуття без зменшення статутного капіталу?
- 12) Які підстави виключення учасника з товариства з обмеженою відповідальністю?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

- 1) Закон Австрійської Республіки про товариства з обмеженою відповідальністю. /Gesetz uber Gesellschaften mit beschränkter Haftung від 06.03.1906 року. URL: [http://www.jusline.at/GmbH-Gesetz_\(GmbHG\).html](http://www.jusline.at/GmbH-Gesetz_(GmbHG).html).

2) Закон Республіки Чехія «Про комерційні корпорації» (Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích). URL: <http://zakony.kurzy.cz/90-2012-zakon-o-obchodnich-korporacich>.

3) Модельний закон США «Про підприємницьку корпорацію» / Model business corporation act annotated: official text with official comments and statutory cross-references, Revised through 2005 adopted by the Committee on Corporate Laws of the Section of Business Law, with the support of the American Bar Association / Section of Business Law. URL: <http://www.abanet.org/buslaw/committees>.

4) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.

5) Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 03.10.2017 року № 2147-VIII. Відомості Верховної Ради. 2017. № 48. Ст. 436.

6) Методичні рекомендації щодо посвідчення договорів купівлі-продажу частки в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. / В. І. Крат, М. О. Божок. К.: Нотаріальна палата України, 2017. 10 с.

7) Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15. 05. 2003 року № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263.

8) Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України № 4666 від 10. 01. 2018 р.

9) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.

10) Бабецька І. Я. Здійснення переважного права учасниками господарських товариств на купівлю частки у статутному (складеному) капіталі товариства. Університетські наукові записки. 2011. № 2 (38). С. 141 – 145.

11) Белоусов М. О. Вихід учасника з товариства: юридичний та бухгалтерський аспект. Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 3 (18). С. 27 – 35.

12) Кучмієнко О. Способи попередження зловживання правом у корпоративних правовідносинах. Национальный юридический журнал: теория и практика. 2015. С. 94 – 99.

13) Надієнко О. І., Квітко В. В. Розрахунок з учасником, який вибуває з товариства з обмеженою відповідальністю. Молодий вчений. Юридичні науки. 2017. № 4 (44). С. 318 – 321.

14) Оприско М. В. Підстави та правові наслідки визнання недійсними договорів про відчуження корпоративних прав. Адвокат. 2012. № 12 (147). С. 44 – 48.

15) Оцел В. Г. Правова природа відчуження частки в товаристві з обмеженою відповідальністю. Право і суспільство. 2016. №5. Ч. 2. 40 – 44.

16) Оцел В. Г. Правові підстави виключення учасника з товариства з обмеженою відповідальністю. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2016. № 22. С. 122 – 125.

17) Оцел В. Поняття і правова природа частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. Национальный юридический журнал: теория и практика. 2016. С. 95 – 99.

18) Просянюк О. В. Правове регулювання виходу з товариства з обмеженою відповідальністю. Університетські наукові записки. 2013. № 1 (45). С. 148 – 152.

19) Рубан В. Г. Деякі актуальні проблеми зміни складу учасників товариства з обмеженою відповідальністю. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Випуск 6 (15). С. 59 – 66.

20) Смітюх А. В. Щодо правової природи частки у статутному капіталі господарського товариства. Правова держава. 2015. № 19. С. 89 – 94.

21) Уразова Г. О. Право учасника на вихід із товариства з обмеженою відповідальністю. Цивільне право і цивільний процес; господарське право. 2015. С. 129 – 138.

22) Спасибо-Фатеева І. В. Доля в уставном капитале хозяйственного общества как объект права и ее соотношение с уставным капиталом, имуществом и корпоративными правами. Цивілістика: на шляху формування доктрин: вибр. наук. пр. Х.: Золоті сторінки, 2012. С. 401 – 412.

23) Цікало В. Здійснення права на вихід із товариства з обмеженою відповідальністю. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 4. С. 39 – 43.

24) Цікало В. Окремі питання набуття, зміни та припинення прав учасників господарського товариства. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2017. Випуск 64. С. 151 – 165.

Тема 9. Розпорядження корпоративними правами учасників повного та командитного товариства (6 год.)

Методичні рекомендації:

У ході самостійного вивчення теми слід звернути увагу на припинення корпоративних відносин між учасником повного товариства (повним учасником командитного товариства) та товариством не з волі учасника повного (командитного) товариства, а саме в порядку виключення зі складу учасників. Крім того, варто розглянути способи проведення розрахунків з учасником повного товариства та повним учасником командитного товариства в разі його виходу з товариства, виключення чи вибуття з товариства та аргументувати доцільність чи недосконалість застосування законодавчих норм, які врегульовують зазначені питання у практичній сфері.

Завдання:

1. Визначте порядок виключення зі складу учасників повного та командитного товариства.

2. Розкрийте особливості проведення розрахунків при виході, виключенні та вибутті з повного та командитного товариства.

Термінологічний словник: повне товариство, командитне товариство, учасник, повний учасник, вкладник, частка у складеному капіталі, корпоративні права, договір купівлі-продажу, договір міни, договір дарування, переважне право, згода учасників, вихід із товариства, виключення із товариства, вибуття із товариства.

Індивідуальні завдання: «Правовий статус учасників повного товариства», «Правовий статус вкладника командитного товариства», «Особливості відчуження частки у складеному капіталі за законодавством України, Польщі, Німеччини та Австрії».

Питання для самоконтролю:

- 1) Які підстави виключення учасника з повного товариства?
- 2) Як повне товариство проводить розрахунки з повним учасником у разі його виключення з товариства?
- 3) Чи має право учасник повного товариства, якого виключили зі складу учасників, оскаржити до суду рішення про виключення з товариства?
- 4) Як повне товариство проводить розрахунки з учасником у разі його виходу з товариства?
- 5) Чи виплачується учасникові повного товариства прибуток у разі його виходу з товариства?
- 6) Як повне товариство проводить розрахунки з повним учасником, якщо ним було передано до складеного капіталу майно на праві користування?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

- 1) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
- 2) Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 03.10.2017 року № 2147-VIII. Відомості Верховної Ради. 2017. № 48. Ст. 436.
- 3) Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1577-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682.
- 4) Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15. 05. 2003 року № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263.
- 5) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
- 6) Бабецька І. Я. Здійснення переважного права учасниками господарських товариств на купівлю частки у статутному (складеному) капіталі товариства. Університетські наукові записки. 2011. № 2 (38). С. 141 – 145.
- 7) Бутрин-Бока Н. Щодо питання про умови дійсності правочинів з приводу відчуження корпоративних прав. Актуальні проблеми правознавства. 2016. Випуск 2. С. 94 – 98.

8) Марущак Я. Товариства в Європейському Союзі: права та обов'язки їх учасників. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 6. С. 43 – 47.

9) Мельник О. В. Вихід з господарського товариства як підстава припинення корпоративних правовідносин: цивільно-правовий аспект. Юридичний науковий електронний журнал. 2015. № 2. С. 73 – 76.

10) Симонян Ю. Майновий характер корпоративних прав учасників командитного товариства. Юридичний вісник. 2012. № 2. С. 76 – 80.

11) Симонян Ю. Ю. Корпоративна природа відносин між учасниками командитного товариства. Актуальні проблеми держави і права. С. 178 – 183.

12) Соколовський М. В. Межі здійснення права на вихід із господарського товариства: окремі аспекти цивільно-правового регулювання. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Випуск 6 (15). С. 70 – 74.

13) Цікало В. Види прав учасників господарських товариств. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 1. С. 50 – 54.

14) Цікало В. Окремі питання набуття, зміни та припинення прав учасників господарського товариства. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2017. Випуск 64. С. 151 – 165.

15) Юркевич Ю. М. Командитні товариства за законодавством України. Право і суспільство. 2016. № 1. С. 94 – 99.

16) Юркевич Ю. М. Правовий статус учасників повних товариств та повних учасників командитних товариств за законодавством України. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. Випуск 6. Т. 1. С. 118 – 122.

Тема 10. Розпорядження корпоративними правами членів виробничого кооперативу та інших юридичних осіб корпоративного типу (8 год.)

Методичні рекомендації:

Під час самостійного вивчення навчального матеріалу доцільно звернути увагу на підстави примусового припинення корпоративних відносин між членом і виробничим кооперативом шляхом виключення члена з кооперативу, розглянути порядок проведення розрахунків з членом виробничого кооперативу в разі його виключення з кооперативу. Водночас слід зробити порівняльну характеристику правового становища члена виробничого кооперативу та члена споживчого товариства, на підставі чого охарактеризувати специфіку та форми розпорядження членами споживчого товариства їх паєм у товаристві. На підставі аналізу положень документів локального характеру варто розглянути особливості розпорядження корпоративними правами учасниками приватного підприємства та інших юридичних осіб корпоративного типу.

Завдання:

1) Розкрийте порядок виключення члена виробничого кооперативу з кооперативу.

2) Визначте особливості розпорядження корпоративними правами учасників підприємств споживчої кооперації.

3) Дайте характеристику правових форм розпорядження корпоративними правами учасниками приватного підприємства та інших юридичних осіб корпоративного типу.

Термінологічний словник: членство, пай, додатковий пай, вступний внесок, членський внесок, цільовий внесок, член кооперативу, третя особа, виробничий кооператив, споживче товариство, відчуження паю, вихід з кооперативу, виключення з кооперативу, припинення трудової участі в діяльності кооперативу, фермерське господарство, члени фермерського господарства, приватне підприємство.

Індивідуальні завдання: «Порівняльний аналіз членства у виробничих кооперативах і споживчих товариствах», «Правові аспекти функціонування сімейних фермерських господарств», «Корпоративні права подружжя у приватному підприємстві: аналіз судової практики».

Питання для самоконтролю:

1) У якому випадку член виробничого кооперативу може бути виключений з виробничого кооперативу?

2) Чи має право член виробничого кооперативу на виплату паю у разі його виключення з кооперативу?

3) Впродовж якого строку члену кооперативу мають бути проведені розрахунки щодо його паю у разі виходу чи виключення члена з кооперативу?

4) Які підстави припинення членства в споживчому товаристві?

5) Які особливості розпорядження майновими правами членами споживчого товариства?

6) Які особливості розпорядження корпоративними правами учасниками приватних підприємств?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.

2) Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 03.10.2017 року № 2147-VIII. Відомості Верховної Ради. 2017. № 48. Ст. 436.

3) Конституція України: Закон України від 28. 06. 1996 року № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

4) Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15. 05. 2003 року № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263.

5) Про споживчу кооперацію: Закон України від 10. 04. 1992 року № 2265-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. №30. Ст. 414.

- 6) Про фермерське господарство: Закон України від 19. 06. 2003 року № 973-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 45. Ст. 363.
- 7) Про кооперацію: Закон України від 10. 07. 2003 року № 1087-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 5. Ст. 35.
- 8) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
- 9) Долинська М. С. Фермерські господарства України: землекористування, порядок створення, діяльність та припинення діяльності. Х.: Страйд, 2005. 264 с.
- 10) Зеліско А. В. Право на розпорядження майном споживчого товариства. Держава і право: збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 35. К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2007. С. 423 – 426.
- 11) Ільющенко Г. В. Проблемні питання правового режиму майна кооперативів. Гуманітарний журнал: питання правознавства. 2014. № 3 – 4. С. 156 – 161.
- 12) Кібенко О. Корпоративне право: відповіді на запитання. Науково-практичний журнал Мала енциклопедія нотаріуса. 2005. № 5.
- 13) Коверзнев В. О. Порівняльний аналіз членства в кооперативних організаціях. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. Випуск 39. Т. 1. С. 85 – 88.
- 14) Корчак Н. М., Вертузаєва І. М. Особливості правового становища приватних підприємств у світлі Господарського кодексу України. Юридичний вісник. 2008. № 4 (9). С. 53 – 58.
- 15) Кучеренко І. М. Місце споживчих товариств у системі непідприємницьких кооперативів. Університетські наукові записки. 2005. № 3 (15). С. 52 – 59.
- 16) Піддубна В. Ф. Цивільно-правовий статус виробничого кооперативу. Університетські наукові записки. 2014. №. 4 (52). С. 69 – 79.
- 17) Спасибо-Фатеєва І. В. Права подружжя на майно приватного підприємства.
- 18) Уркевич В. Ю. Правові аспекти створення та функціонування сімейних фермерських господарств. 2016.
- 19) Цікало В. І., Оприско М. В. Корпоративні права подружжя: складні питання у судовій практиці. Вісник господарського суду України. 2015. № 10 (182). С. 43 – 47.

Тема 11. Спадкування корпоративних прав (2 год.)

Методичні рекомендації:

У ході самостійного вивчення вказаної теми слід розглянути загальні положення спадкового права, що визначають базові принципи спадкування, які закріплені та відображені в нормах чинного цивільного законодавства України, а саме розкрити сутність таких принципів спадкування, як свобода заповіту,

свобода волевиявлення спадкодавця і спадкоємця, універсальність спадкового правонаступництва, черговість закликання до спадщини при спадкуванні за законом, рівність спадкових часток за законом тощо. Водночас варто розглянути норми спеціального корпоративного законодавства, що визначають особливості спадкування корпоративних прав учасників підприємницьких товариств, а саме спадкування паю виробничого кооперативу та правові наслідки відмови спадкоємця від паю або відмови виробничого кооперативу в прийнятті спадкоємця до складу членів виробничого кооперативу.

Завдання:

1. Принципи спадкування у цивільному праві України.
2. Особливості спадкування корпоративних прав члена виробничого кооперативу.

Термінологічний словник: акція, частка у статутному капіталі, частка у складеному капіталі, корпоративні права, акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, товариство з додатковою відповідальністю, повне товариство, командитне товариство, принципи спадкування, спадкування, універсальне правонаступництво, спадкоємець, спадкодавець, акціонер, учасник, повний учасник, вкладник, нотаріус, депозитарна установа, безумовна операція щодо цінних паперів, заповіт, прийняття спадщини, набуття права власності на спадкове майно, свідоцтво про право на спадщину.

Індивідуальні завдання: «Спадкування корпоративних прав учасника (засновника) приватного підприємства», «Спадкування частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю: порівняльний аналіз законодавства Польщі, Німеччини, Австрії та України», «Проаналізуйте судову практику в справах про спадкування корпоративних прав».

Питання для самоконтролю:

- 1) Згідно з якими принципами здійснюється спадкування в Україні?
- 2) У чому полягає сутність принципу універсального правонаступництва при спадкуванні?
- 3) У чому полягає сутність принципу свободи заповіту?
- 4) Чи існують обмеження щодо принципу свободи заповіту, якщо до складу спадкового майна входять корпоративні права?
- 5) Які особливості застосування норм цивільного законодавства при спадкуванні корпоративних прав?
- 6) Які особливості спадкування паю виробничого кооперативу?
- 7) Які права має спадкоємець у разі відмови виробничого кооперативу в прийнятті спадкоємця у члени кооперативу?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

- 1) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
- 2) Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 03.10.2017 року № 2147-VIII. Відомості Верховної Ради. 2017. № 48. Ст. 436.
- 3) Положення про провадження депозитарної діяльності. Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23. 04. 2013 р. № 735.
- 4) Про акціонерні товариства: Закон України від 17. 09. 2008 року № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. Ст. 384.
- 5) Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1577-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682.
- 6) Про депозитарну систему України: Закон України від 06. 07. 2012 року № 5178-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 39. Ст. 517.
- 7) Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15. 05. 2003 року № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263.
- 8) Про кооперацію: Закон України від 10. 07. 2003 року № 1087-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 5. Ст. 35.
- 9) Про споживчу кооперацію: Закон України від 10. 04. 1992 року № 2265-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. №30. Ст. 414.
- 10) Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України № 4666 від 10. 01. 2018 р.
- 11) Про фермерське господарство: Закон України від 19. 06. 2003 року № 973-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 45. Ст. 363.
- 12) Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23. 02. 2006 року № 3480-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268
- 13) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
- 14) Бутрин Н. С. Об'єкти спадкування корпоративних прав та переваги спадкового договору. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. Випуск 1. Т. 1. С. 96 – 100.
- 15) Бутрин Н. С. Оподаткування успадкованих корпоративних прав. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2011. № 3. С. 13 – 21.
- 16) Бутрин Н. С. Правочин як підстава виникнення та припинення корпоративних прав: дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук: 12.00.03. Івано-Франківськ. 2014. 207 с.
- 17) Бутрин-Бока Н. С. Корпоративні права як предмет заповіту та спадкового договору. Актуальні проблеми правознавства. 2016. № 1. С. 83 – 87.
- 18) Валах В. В. Особливості спадкування підприємства як особливого об'єкта цивільних прав за законодавством Російської Федерації. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Випуск 19. Т. 2. 2012. С. 26 – 28.

19) Гончарова А. В., Рисенко О. М. Цивільно-правові аномалії в спадковому праві України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 6-1. Т. 1. 2014. С. 197 – 200.

20) Єсауленко Н. В. Деякі питання спадкування акцій за законодавством України. Держава і право. Випуск 48. С. 401 – 408.

21) Єсауленко Н. В. Спадкування паю виробничого кооперативу. Цивільне право та цивільний процес: актуальні питання. С. 38 – 41.

22) Зеліско А. В. Правовий статус засновників (членів) фермерського господарства в якості підприємницької юридичної особи приватного права. Порівняльно-аналітичне право. 2016. № 4. С. 75 – 78.

23) Лавріненко І. А. Спадкування частки у статутному капіталі ТОВ. Часопис Київського університету права. 2014. № 1. С. 168 – 174.

24) Печений О. Деякі аспекти спадкування прав щодо юридичних осіб. Вісник. 2012. № 4 (71). С. 172 – 184.

25) Рабовська С. Деякі особливості спадкового правонаступництва після смерті фізичної особи – учасника господарських товариств. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2013. № 1. С. 66 – 68.

26) Сіщук Л. В. Спадкування корпоративних прав учасника господарського товариства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. Випуск 23. Ч. II. Т. 1. 172 – 177.

27) Стражник Т. Окремі питання спадкування частки у статутному (складеному) капіталі. МЕН. 2017. № 4 (94). С. 128 – 134.

28) Шепелюк В. А. Особливості оподаткування корпоративних прав. Економіка і суспільство. 2017. № 8. С. 818 – 824.

29) Яримович У. Перехід корпоративних прав до спадкоємця учасника товариства з обмеженою відповідальністю. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 4. С. 48 – 53.

Тема 12. Застава корпоративних прав (4 год.)

Методичні рекомендації:

Під час самостійного опрацювання навчального матеріалу щодо застави корпоративних прав необхідно визначити підстави та порядок звернення стягнення на частку у складеному капіталі повного та командитного товариства, паю виробничого кооперативу, частки у статутному капіталі приватного підприємства, частини майна фермерського господарства та інших юридичних осіб корпоративного типу.

Завдання:

1. Охарактеризуйте порядок і правові наслідки звернення стягнення на корпоративні права учасника повного та командитного товариства.

2. Розкрийте особливості звернення стягнення на пай члена виробничого кооперативу та на корпоративні права учасників інших юридичних осіб корпоративного типу.

Термінологічний словник: застава, наступна застава, корпоративні права, цінні папери, акція, частка у статутному капіталі, частка у складеному капіталі, пай, звернення стягнення на предмет застави, договір, закон, рішення суду, арешт, аукціон (публічні торги), заставодавець, заставодержатель, майновий поручитель, виконавець.

Індивідуальні завдання: «Корпоративні права і застава: актуальні питання правозастосування», «Особливості реалізації корпоративних прав на аукціоні», «Проаналізуйте судову практику в справах про звернення стягнення на корпоративні права як предмет застави».

Питання для самоконтролю:

- 1) Чи має право учасник повного товариства передавати частку у складеному капіталі в заставу?
- 2) У якому разі відбувається звернення стягнення на частку у складеному капіталі повного товариства?
- 3) Як визначається вартість частини майна повного товариства, пропорційна частці учасника-боржника у складеному капіталі, при зверненні стягнення на корпоративні права?
- 4) У якому випадку законом допускається звернення стягнення на пай виробничого кооперативу?
- 5) Чи можна укласти договір застави, предметом якого є пай у виробничому кооперативі?
- 6) Чи мають право члени виробничого кооперативу переважне право на купівлю паю при зверненні стягнення?

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

- 1) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
- 2) Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 03.10.2017 року № 2147-VIII. Відомості Верховної Ради. 2017. № 48. Ст. 436.
- 3) Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 року. Відомості Верховної Ради України. 2011. №№ 13, 13-14, 15-16. Ст. 112.
- 4) Про акціонерні товариства: Закон України від 17. 09. 2008 року № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. Ст. 384.
- 5) Про виконавче провадження: Закон України від 02. 06. 2016 р. № 1404-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 30. Ст. 542.
- 6) Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1577-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682.
- 7) Про депозитарну систему України: Закон України від 06. 07. 2012 року № 5178-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 39. Ст. 517.

- 8) Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15. 05. 2003 року № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263.
- 9) Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень: Закон України від 18.11.2003 року № 1255-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 11. Ст. 140.
- 10) Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1629-IV. Офіційний вісник України. 2004. № 15. Ст. 1028.
- 11) Про заставу: Закон України від 02. 10. 1992 р. № 2654-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 47. Ст. 642.
- 12) Про кооперацію: Закон України від 10. 07. 2003 року № 1087-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 5. Ст. 35.
- 13) Про споживчу кооперацію: Закон України від 10. 04. 1992 року № 2265-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. №30. Ст. 414.
- 14) Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України № 4666 від 10. 01. 2018 р.
- 15) Про фермерське господарство: Закон України від 19. 06. 2003 року № 973-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 45. Ст. 363.
- 16) Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23. 02. 2006 року № 3480-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268
- 17) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
- 18) Берназ-Лукавецька О. М. Проблемні питання при зверненні стягнення за договором застави корпоративних прав. Часопис цивілістики. Випуск 20. С. 77 – 80.
- 19) Виговський О. І. Колізійні аспекти застави цінних паперів у міжнародному приватному праві. Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 272 – 275.
- 20) Спасибо-Фатєєва І. В. Застава корпоративних прав. Вдосконалення правового регулювання корпоративних відносин: зб. наук. пр. / НАПрН України, НДІ приват. права і підприємництва; редкол.: О. Д. Крупчан [та ін.]; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. К. : Ред. журн. «Право України», 2013. С. 29 – 36.
- 21) Калінін Р. С. Звернення стягнення на корпоративні права боржника у виконавчому провадженні за законодавством України: сучасний стан та правові засади. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 4. Т. 1. 2014. С. 183 – 187.
- 22) Куценко Д. М. Юридичні особливості використання корпоративних прав у якості застави: загрози для кредиторів. Вісник Черкаського університету. 2016. № 1. С. 87 – 95.
- 23) Михальчишина Л. Г. Економіко-правові аспекти застави цінних паперів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 14. Ч. 3. 2015. С. 158 – 161.

24) Пелипенко О. С. Правова характеристика корпоративних прав як предмету застави. Європейські перспективи. 2014. № 8. С. 171 – 177.

25) Пелипенко О. С. Проблематика звернення стягнення на корпоративні права (частку) як предмет застави. Огляд судової практики. Порівняльно-аналітичне право. 2014. № 5. С. 150 – 153.

26) Пелипенко О. С. Співвідношення понять «застава корпоративних прав» і «застава цінних паперів». Європейські перспективи. 2015. № 2. С. 114 – 119.

27) Рашківська В. В. Загальні питання передачі у заставу майнових прав. Актуальні проблеми держави і права. 2014. С. 225 – 230.

28) Саванець Л. М. Застава цінних паперів за законодавством України та іноземних держав: порівняльний аналіз. Актуальні проблеми правознавства. Випуск 1. 2016. С. С. 143 – 149.

29) Смітюх А. В., Пенчукова М. Ю. Правові засади звернення стягнення на корпоративні частки. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2017. № 13. С. 101 – 108.

30) Спасибо-Фатеева І. Вчення про корпоративні права і цивілістична доктрина. Право України. 2014. № 6. С. 84 – 92.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Корпоративні відносини як предмет цивільно-правового регулювання.
2. Межі здійснення корпоративних прав.
3. Корпоративні права як об'єкт цивільного обороту.
4. Договір як підстава виникнення корпоративних правовідносин і корпоративних прав.
5. Способи припинення корпоративних прав незалежно від волі учасника підприємницького товариства.
6. Особливості здійснення корпоративних прав держави.
7. Учасники депозитарної системи України та їх роль у процесі набуття акцій акціонерного товариства при його створенні.
8. Порядок прийняття (вступу) до підприємницького товариства нових учасників.
9. Корпоративний договір: доктрина та зарубіжний досвід.
10. Акціонерна угода: сучасні реалії правозастосування.
11. Особливості злиття та поглинання компаній: світовий досвід і вітчизняні реалії.
12. Проаналізуйте практику розгляду корпоративних справ про визнання корпоративних договорів недійсними.
13. Правовий статус осіб, заінтересованих у вчиненні правочинів.
14. Проаналізуйте практику розгляду корпоративних справ про визнання значних правочинів недійсними.
15. Проблеми визнання недійсними угод із заінтересованістю.
16. Правовий статус корпоративного інвестиційного фонду в системі юридичних осіб приватного права.
17. Компанія з управління активами як суб'єкт відносин із корпоративного інвестування.
18. Порівняльна характеристика пайових і корпоративних інвестиційних фондів.
19. Акція як об'єкт цивільного обороту.
20. Професійна діяльність на фондовому ринку.
21. Поняття та особливості діяльності з торгівлі цінними паперами.
22. Центральний депозитарій цінних паперів як учасник депозитарної системи України.
23. Правовий статус Розрахункового центру з обслуговування договорів на фінансових ринках.
24. Правова природа частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю.
25. Проаналізуйте практику розгляду корпоративних справ про визнання договору купівлі-продажу корпоративних прав недійсним.
26. Правовий статус учасників повного товариства.
27. Правовий статус вкладника командитного товариства.
28. Особливості відчуження частки у складеному капіталі за законодавством України, Польщі, Німеччини та Австрії.

29. Порівняльний аналіз членства у виробничих кооперативах і споживчих товариствах.

30. Правові аспекти функціонування сімейних фермерських господарств.

31. Корпоративні права подружжя у приватному підприємстві: аналіз судової практики.

32. Спадкування корпоративних прав учасника (засновника) приватного підприємства.

33. Спадкування частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю: порівняльний аналіз законодавства Польщі, Німеччини, Австрії та України.

34. Проаналізуйте судову практику в справах про спадкування корпоративних прав.

35. Корпоративні права і застава: актуальні питання правозастосування.

36. Особливості реалізації корпоративних прав на аукціоні.

37. Проаналізуйте судову практику в справах про звернення стягнення на корпоративні права як предмет застави.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 1) Дайте визначення понять «корпоративні права», «акція», «частка у статутному (складеному) капіталі».
- 2) Які є види майнових корпоративних прав?
- 3) Які є види немайнових корпоративних прав?
- 4) Який зміст права на участь в управлінні підприємницьким товариством?
- 5) Який зміст права на інформацію про діяльність підприємницького товариства?
- 6) Які особливості здійснення права на отримання дивідендів підприємницького товариства?
- 7) Який порядок здійснення права на отримання активів при ліквідації підприємницького товариства?
- 8) Який зміст права на контроль за діяльністю підприємницького товариства?
- 9) Які первинні способи виникнення корпоративних прав?
- 10) Які особливості набуття корпоративних прав при створенні акціонерних товариств?
- 11) Який порядок набуття корпоративних прав у товариствах з обмеженою та додатковою відповідальністю?
- 12) Який порядок вступу до товариства для набуття статусу учасника повного товариства та повного учасника командитного товариства?
- 13) Який порядок набуття правового статусу вкладника командитного товариства?
- 14) Який порядок набуття корпоративних прав при відчуженні частки у статутному (складеному) капіталі товариства?
- 15) Які підстави припинення корпоративних прав?
- 16) Які способи виникнення корпоративних прав держави?
- 17) У чому полягає сутність приватного розміщення акцій при створенні акціонерного товариства?
- 18) Яка інформація має міститися у проспекті емісії акцій?
- 19) Який порядок реєстрації випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств?
- 20) Який порядок надання дозволу на розміщення та обіг акцій українських емітентів за межами України?
- 21) З якою метою укладається договір про обслуговування рахунка в цінних паперах?
- 22) З якою метою ведеться депозитарний облік цінних паперів?
- 23) Як здійснюється оплата вартості акцій, що розміщуються під час заснування акціонерного товариства?
- 24) Які особливості внесення грошових коштів як внесок до статутного капіталу підприємницького товариства до моменту його створення?
- 25) Які особливості виникнення корпоративних прав подружжя?
- 26) Які правові наслідки прострочення внесення вкладу до статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю?

- 27) Який порядок придбання акцій акціонерного товариства нової (додаткової) емісії?
- 28) Дайте визначення поняття «корпоративний договір».
- 29) Які риси розкривають сутність корпоративного договору та відмежовують від схожих договірних конструкцій?
- 30) Які способи здійснення корпоративних прав можуть бути предметом корпоративного договору?
- 31) Яка юридична природа корпоративного договору?
- 32) Який порядок укладення корпоративного договору?
- 33) У чому полягає конфіденційність корпоративного договору?
- 34) Як співвідносяться між собою поняття «корпоративний договір» і «договір між акціонерами»?
- 35) Який зміст корпоративного договору?
- 36) Які правові наслідки порушення корпоративного договору?
- 37) Яке місце займає корпоративний договір у системі цивільно-правових договорів?
- 38) Які принципи виконання корпоративного договору?
- 39) З якою метою укладається договір злиття (приєднання)?
- 40) Який орган управління розробляє умови договору злиття (приєднання)?
- 41) Який орган управління акціонерного товариства приймає рішення про надання згоди на вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна або послуг, що є його предметом, перевищує 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності?
- 42) Який порядок надання згоди на вчинення значного правочину в товаристві з обмеженою відповідальністю?
- 43) Який орган управління товариства з обмеженою відповідальністю приймає рішення про надання згоди на вчинення значного правочину?
- 44) Яку відповідальність несуть посадові особи товариства з обмеженою відповідальністю за порушення порядку вчинення значного правочину?
- 45) Які вимоги закону до правочину, щодо вчинення якого є заінтересованість, у товаристві з обмеженою відповідальністю?
- 46) Який порядок надання згоди на вчинення правочину, щодо якого є заінтересованість, у товаристві з обмеженою відповідальністю?
- 47) Які особливості приватного розміщення акцій при заснуванні корпоративного інвестиційного фонду?
- 48) Розкрийте зміст регламенту корпоративного інвестиційного фонду?
- 49) Що таке інвестиційна декларація?
- 50) Який склад активів інституту спільного інвестування?
- 51) Який порядок розміщення акцій корпоративного інвестиційного фонду під час його діяльності?
- 52) Які особливості обігу акцій корпоративного інвестиційного фонду?
- 53) Що таке конвертація цінних паперів?
- 54) Який порядок конвертації акцій корпоративного інвестиційного фонду?
- 55) Який порядок придбання значного пакета акцій?

56) Які особливості придбання акцій приватного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій?

57) Як визначається ціна придбання акцій приватного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій?

58) Які відомості має містити оферта щодо придбання акцій приватного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій?

59) Який порядок придбання акцій публічного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій або значного контрольного пакета акцій?

60) Які відомості має містити оферта щодо придбання акцій публічного акціонерного товариства за наслідками придбання контрольного пакета акцій або значного контрольного пакета акцій?

61) У якому порядку здійснюється обов'язковий продаж простих акцій акціонерами на вимогу особи (осіб, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій?

62) Яким чином визначається ціна за договором про обов'язковий продаж простих акцій акціонерами на вимогу особи (осіб, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій?

63) Які відомості має містити безвідклична публічна вимога при обов'язковому продажу акцій простих акцій акціонерами на вимогу особи (осіб, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій?

64) Який порядок обов'язкового придбання особою (особами, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій акціонерного товариства, акцій на вимогу акціонерів?

65) Які наслідки недотримання вимог щодо виконання обов'язків власником контрольного пакета акцій, значного контрольного пакета акцій або домінуючого контрольного пакета акцій товариства?

66) Назвіть підстави добровільного викупу акціонерним товариством розміщених ним цінних паперів?

67) Які особливості здійснення добровільного викупу акціонерним товариством розміщених ним акцій?

68) У яких випадках акціонерне товариство не має права приймати рішення про викуп акцій?

69) Які підстави обов'язкового викупу акцій акціонерним товариством на вимогу акціонерів?

70) Який порядок реалізації акціонерами права вимоги обов'язкового викупу акціонерним товариством належних їм акцій?

71) Який порядок укладення договору купівлі-продажу корпоративних прав учасника товариства з обмеженою відповідальністю?

72) Що таке переважне право учасника на набуття частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю?

73) У який строк після виявлення згоди на переважне набуття частки у статутному капіталі учасники товариства з обмеженою відповідальністю зобов'язані укласти договір купівлі-продажу?

74) Які права мають учасники товариства з обмеженою відповідальністю у разі порушення їх переважного права на купівлю частки?

75) Чи застосовується переважне право учасника товариства з обмеженою відповідальністю на купівлю частки у статутному капіталі, якщо її продаж здійснюється на аукціоні?

76) Чи може статутом передбачатися інший порядок реалізації переважного права учасника товариства з обмеженою відповідальністю, ніж той порядок, що визначений законом?

77) Чи може в статуті міститися положення про відсутність в учасників товариства з обмеженою відповідальністю переважного права?

78) Чи можуть учасники товариства з обмеженою відповідальністю у змісті корпоративного договору закріпити умову про незастосування переважного права при купівлі-продажу корпоративних прав?

79) У якому порядку учасник має право вийти з товариства з обмеженою відповідальністю?

80) Які особливості набуття товариством з обмеженою відповідальністю частки у власному статутному капіталі?

81) У який строк товариство з обмеженою відповідальністю зобов'язане відчужити частку у власному статутному капіталі за умови її набуття без зменшення статутного капіталу?

82) Які підстави виключення учасника з товариства з обмеженою відповідальністю?

83) Які підстави виключення учасника з повного товариства?

84) Як повне товариство проводить розрахунки з повним учасником у разі його виключення з товариства?

85) Чи має право учасник повного товариства, якого виключили зі складу учасників, оскаржити до суду рішення про виключення з товариства?

86) Як повне товариство проводить розрахунки з учасником у разі його виходу з товариства?

87) Чи виплачується учасникові повного товариства прибуток у разі його виходу з товариства?

88) Як повне товариство проводить розрахунки з повним учасником, якщо ним було передано до складеного капіталу майно на праві користування?

89) Які підстави виключення учасника з повного товариства?

90) Як повне товариство проводить розрахунки з повним учасником у разі його виключення з товариства?

91) Чи має право учасник повного товариства, якого виключили зі складу учасників, оскаржити до суду рішення про виключення з товариства?

92) Як повне товариство проводить розрахунки з учасником у разі його виходу з товариства?

93) Чи виплачується учасникові повного товариства прибуток у разі його виходу з товариства?

94) Як повне товариство проводить розрахунки з повним учасником, якщо ним було передано до складеного капіталу майно на праві користування?

95) У якому випадку член виробничого кооперативу може бути виключений з виробничого кооперативу?

96) Чи має право член виробничого кооперативу на виплату паю у разі його виключення з кооперативу?

97) Впродовж якого строку члену кооперативу мають бути проведені розрахунки щодо його паю у разі виходу чи виключення члена з кооперативу?

98) Які підстави припинення членства в споживчому товаристві?

99) Які особливості розпорядження майновими правами членами споживчого товариства?

100) Які особливості розпорядження корпоративними правами учасниками приватних підприємств?

101) Згідно з якими принципами здійснюється спадкування в Україні?

102) У чому полягає сутність принципу універсального правонаступництва при спадкуванні?

103) У чому полягає сутність принципу свободи заповіту?

104) Чи існують обмеження щодо принципу свободи заповіту, якщо до складу спадкового майна входять корпоративні права?

105) Які особливості застосування норм цивільного законодавства при спадкуванні корпоративних прав?

106) Які особливості спадкування паю виробничого кооперативу?

107) Які права має спадкоємець у разі відмови виробничого кооперативу в прийнятті спадкоємця у члени кооперативу?

108) Чи має право учасник повного товариства передавати частку у складеному капіталі в заставу?

109) У якому разі відбувається звернення стягнення на частку у складеному капіталі повного товариства?

110) Як визначається вартість частини майна повного товариства, пропорційна частці учасника-боржника у складеному капіталі, при зверненні стягнення на корпоративні права?

111) У якому випадку законом допускається звернення стягнення на пай виробничого кооперативу?

112) Чи можна укласти договір застави, предметом якого є пай у виробничому кооперативі?

113) Чи мають право члени виробничого кооперативу переважне право на купівлю паю при зверненні стягнення?

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

- 1) Piniór Piotr. Принципи реалізації права голосу в акціонерному товаристві. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації. Збірник наукових праць / НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 187 – 193.
- 2) Аналітичний огляд законодавства щодо інформування про попереднє надання згоди на вчинення значних правочинів, надання згоди на вчинення значних правочинів або надання згоди на вчинення правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість. Асоціація «Українські фондові торговці».
- 3) Бабецька І. Я. Здійснення переважного права учасниками господарських товариств на купівлю частки у статутному (складеному) капіталі товариства. Університетські наукові записки. 2011. № 2 (38). С. 141 – 145.
- 4) Беяневич О. А. Про договір купівлі-продажу частки в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю та його розірвання. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць за матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції. НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 23 – 28.
- 5) Берназ-Лукавецька О. М. Проблемні питання при зверненні стягнення за договором застави корпоративних прав. Часопис цивілістики. Випуск 20. С. 77 – 80.
- 6) Белоусов М. О. Вихід учасника з товариства: юридичний та бухгалтерський аспект. Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 3 (18). С. 27 – 35.
- 7) Борцевич П. С. Проблеми укладення значних правочинів та правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість. Держава і право. Випуск 66. С. 159 – 165.
- 8) Бутрин Н. С. Об'єкти спадкування корпоративних прав та переваги спадкового договору. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. Випуск 1. Т. 1. С. 96 – 100.
- 9) Бутрин Н. С. Оподаткування успадкованих корпоративних прав. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2011. № 3. С. 13 – 21.
- 10) Бутрин Н. С. Правочин як підстава виникнення та припинення корпоративних прав: дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук: 12.00.03. Івано-Франківськ. 2014. 207 с.
- 11) Бутрин-Бока Н. С. Корпоративні права як предмет заповіту та спадкового договору. Актуальні проблеми правознавства. 2016. № 1. С. 83 – 87.
- 12) Бутрин-Бока Н. Щодо питання про умови дійсності правочинів з приводу відчуження корпоративних прав. Актуальні проблеми правознавства. 2016. Випуск 2. С. 94 – 98.

13) Ваколюк С. М. Юридична природа цілісного майнового комплексу та особливості його відчуження. Юридичний науковий електронний журнал. 2016. № 5. С. 25 – 27.

14) Валах В. В. Особливості спадкування підприємства як особливого об'єкта цивільних прав за законодавством Російської Федерації. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Випуск 19. Т. 2. 2012. С. 26 – 28.

15) Васильєв О. В. Особливості діяльності корпоративного інвестиційного фонду та публічного акціонерного товариства: порівняння і аналіз.

16) Васильєва В. А. Корпоративне право як об'єкт спадкових прав. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. Збірник статей. 2010. Випуск XXIII. С. 109 – 112.

17) Васильєва В. А. Корпоративне право як об'єкт цивільних правовідносин. Корпоративне право в Україні: становлення та розвиток. Зб. наук. праць (За матеріалами міжрегіональної наук.-практ. конф., Івано-Франківськ, 26 – 27 вересня 2003 р.) / Редкол.: О. Д. Крупчан (голова), В. Д. Басай, В. В. Луць та ін. К. НДІ приватного права та підприємництва АПРН України, 2004. С. 40 – 45.

18) Васильєва В. А. Організаційні та корпоративні правовідносини як предмет цивільного права. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць за матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції. НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 39 – 43.

19) Васильєва В. А. Проблеми розвитку корпоративного права. Приватне право. 2013. № 1. С. 135 – 145.

20) Васильєва В. В. Договір як особливий юридичний факт. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Т. 2. Випуск 19. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2012. С. 28 – 30.

21) Васильєва В. В. Закон і договір у системі юридичних фактів. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 34. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014. С. 125 – 135.

22) Гончарова А. В., Рисенко О. М. Цивільно-правові аномалії в спадковому праві України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 6-1. Т. 1. 2014. С. 197 – 200.

23) Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.

24) Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 03.10.2017 року № 2147-VIII. Відомості Верховної Ради. 2017. № 48. Ст. 436.

25) Гуцалюк О. М. Забезпечення захисту акціонерного товариства від спроб недружнього злиття-поглинання. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Економіка». 2015. вип. 15. С. 149 – 158.

26) Директива № 2004/109/ЄС Європейського парламенту та Ради від 15. 12. 2004 року про гармонізацію вимог щодо прозорості по відношенню до інформації про емітентів, чийі цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках, що вносить зміни та доповнення до Директиви № 2001/34/ЄС.

27) Директива № 2004/25/ЄС Європейського парламенту та Ради від 21. 04. 2004 року про заявки та пропозиції ціни поглинання.

28) Директива № 2007/36/ЄС Європейського парламенту та Ради від 11. 07. 2007 року про реалізацію окремих прав акціонерів компаній, внесених у реєстр.

29) Директива Комісії № 2007/14/ЄС від 08. 03. 2007 року, яка визначає детальні правила впровадження окремих положень Директиви № 2004/109/ЄС про гармонізацію вимог щодо прозорості по відношенню до інформації про емітентів, чийі цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках.

30) Діковська І. А. Колізійне регулювання спадкування часток у товариствах: досвід Німеччини. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць за матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції. НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 82 – 85.

31) Жорнокуй Ю. М. Правова природа корпоративних відносин: сучасний етап розвитку доктрини. Спогади про Людину, Вченого, Цивіліста-епоху (до 85-річчя С73 від Дня народження академіка Ярослави Миколаївни Шевченко); за заг. ред. Р.О. Стефанчука. К.: АртЕк, 2017. С. 92 – 107

32) Закон Австрійської Республіки про товариства з обмеженою відповідальністю. /Gesetz uber Gesellschaften mit beschränkter Haftung від 06.03.1906 року. URL: [http://www.jusline.at/GmbH-Gesetz_\(GmbHG\).html](http://www.jusline.at/GmbH-Gesetz_(GmbHG).html).

33) Закон Республіки Чехія «Про комерційні корпорації» (Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích). URL: <http://zakony.kurzy.cz/90-2012-zakon-o-obchodnich-korporacich>.

34) Здійснення та захист корпоративних прав в Україні (цивільно–правові аспекти): Монографія / Луць В. В., Васильєва В. А., Калаур І. Р., Кашина О. В., Кобецька Н. Р., Саракун І. Б.; за заг. ред. В. В. Луця. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 320 с.

35) Зеліско А. В. Право на розпорядження майном споживчого товариства. Держава і право: збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 35. К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2007. С. 423 – 426.

36) Зеліско А. В. Правовий статус засновників (членів) фермерського господарства в якості підприємницької юридичної особи приватного права. Порівняльно-аналітичне право. 2016. № 4. С. 75 – 78.

37) Калаур І. Р. Межі та обмеження прав учасників господарських товариств на розподіл прибутку організації та отримання його частини. Проблеми охорони прав суб'єктів корпоративних правовідносин: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-ій річниці створення

Лабораторії з вивчення проблем корпоративного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва Національної академії правових наук України. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. С. 70 – 74.

38) Калаур І. Р. Особливості здійснення корпоративних прав (5.1., 5.2.). Особливості здійснення суб'єктивних прав учасниками цивільних відносин: монографія / за заг. ред. академіка НАПрН України В. В. Луця. К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2011. С. 288 – 302.

39) Калаур І. Р. Свобода договору як прояв диспозитивності в регулюванні корпоративних відносин. Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 52 – 57.

40) Кучеренко І. М. Місце споживчих товариств у системі непідприємницьких кооперативів. Університетські наукові записки. 2005. № 3 (15). С. 52 – 59.

41) Кучмієнко О. Способи попередження зловживання правом у корпоративних правовідносинах. Национальный юридический журнал: теория и практика. 2015. С. 94 – 99.

42) Лавріненко І. А. Спадкування частки у статутному капіталі ТОВ. Часопис Київського університету права. 2014. № 1. С. 168 – 174.

43) Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами). Затверджено Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1281 від 23. 07. 2013 року.

44) Ломакин Д. В. Корпоративные правоотношения: общая теория и практика ее применения в хозяйственных обществах. М.: Статут, 2008.

45) Луць В. В. Деякі питання щодо моментів виникнення суб'єктивних корпоративних прав учасників господарських товариств. Корпоративне право України та інших європейських країн: шляхи гармонізації: Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2015. С. 147 – 149.

46) Луць В. В. Договір у механізмі правового регулювання цивільних правовідносин. Методологія приватного права (теоретичний дискурс та практичне застосування): матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. (м. Київ, 10 червня 2016 р.). К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. С. 25 – 29.

47) Луць В. В. Засновницький договір господарського товариства як передумова (підстава) виникнення корпоративних правовідносин. Корпоративні правочини: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27-28 вересня 2013 року. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 3 – 8.

48) Луць В. В. Про сутність і зміст цивільно-правового договору. Актуальні проблеми науки і практики цивільного, житлового та сімейного права: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 91-річчю з дня народження доктора юридичних наук, професора В. П. Маслова. – Харків: Право, 2013. С. 11 – 15.

49) Луць В. В., Луць А. В. Договори в регулюванні корпоративних відносин. Вдосконалення правового регулювання корпоративних відносин в сучасних умовах: Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару (25 – 26 вересня 2009 року). Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2010. С. 8 – 16.

50) Луць В. В. Захист інтересів акціонерів при укладенні значних правочинів (договорів). Проблеми охорони прав суб'єктів корпоративних правовідносин. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. С. 97 – 102.

51) Майданик Р. Угоди РЕПО (цивільно-правова характеристика). Підприємництво, господарство і право. 2002. № 12. С. 21 – 22.

52) Мічурін Є. О. Межі та обмеження корпоративних прав: окремі аспекти. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: Збірник наукових праць; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. 164 – 166.

53) Модельний закон США «Про підприємницьку корпорацію» / Model business corporation act annotated: official text with official comments and statutory cross-references, Revised through 2005 adopted by the Committee on Corporate Laws of the Section of Business Law, with the support of the American Bar Association / Section of Business Law. URL: <http://www.abanet.org/buslaw/committees>.

54) Оцел В. Г. Правова природа відчуження частки в товаристві з обмеженою відповідальністю. Право і суспільство. 2016. №5. Ч. 2. 40 – 44.

55) Оцел В. Г. Правові підстави виключення учасника з товариства з обмеженою відповідальністю. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2016. № 22. С. 122 – 125.

56) Пелипенко О. С. Співвідношення понять «застава корпоративних прав» і «застава цінних паперів». Європейські перспективи. 2015. № 2. С. 114 – 119.

57) Печений О. Деякі аспекти спадкування прав щодо юридичних осіб. Вісник. 2012. № 4 (71). С. 172 – 184.

58) Піддубна В. Ф. Цивільно-правовий статус виробничого кооперативу. Університетські наукові записки. 2014. №. 4 (52). С. 69 – 79.

59) Погрібний Д. І. Корпоративні права держави: поняття, підстави виникнення, механізм реалізації. Харків: Видавництво «ФІНН», 2009. 168 с.

60) Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1577-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682.

61) Про депозитарну систему України: Закон України від 06. 07. 2012 року № 5178-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 39. Ст. 517.

62) Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30. 10. 1996 року № 448/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 51. Ст. 292.

63) Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15. 05. 2003 року № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263.

64) Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин: Постанова Вищого господарського суду України від 25 лютого 2016 року № 4. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-16>.

65) Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень: Закон України від 18.11.2003 року № 1255-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 11. Ст. 140.

66) Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1629-IV. Офіційний вісник України. 2004. № 15. Ст. 1028.

67) Про заставу: Закон України від 02. 10. 1992 р. № 2654-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 47. Ст. 642.

68) Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05. 07. 2012 року № 5080-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 29. Ст. 337.

69) Про кооперацію: Закон України від 10. 07. 2003 року № 1087-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 5. Ст. 35.

70) Про практику розгляду судами корпоративних спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24. 10. 2008 року № 13. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-08>.

71) Про споживчу кооперацію: Закон України від 10. 04. 1992 року № 2265-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. №30. Ст. 414.

72) Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України № 4666 від 10. 01. 2018 р.

73) Про фермерське господарство: Закон України від 19. 06. 2003 року № 973-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 45. Ст. 363.

74) Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23. 02. 2006 року № 3480-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268.

75) Проект Закону України «Про приватизацію державного та комунального майна» від 04. 09. 2017 р. № 7066.

76) Рубан В. Г. Деякі актуальні проблеми зміни складу учасників товариства з обмеженою відповідальністю. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Випуск 6 (15). С. 59 – 66.

77) Рудой В. М. Міжнародний досвід розвитку управління активами інституційних інвесторів. Економічний вісник Донбасу. 2010. № 3 (21). С. 28 – 31.

78) Рудой В. М. Оцінка ефективності управління активами інституційних інвесторів. Науковий вісник НЛТУ України. 2011. Вип. 21.3. С. 239 – 245.

79) Саванець Л. М. Застава цінних паперів за законодавством України та іноземних держав: порівняльний аналіз. Актуальні проблеми правознавства. Випуск 1. 2016. С. С. 143 – 149.

80) Саванець Л. М. Перехід прав у результаті укладення договорів про відчуження бездокументарних цінних паперів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 1. Т. 1. 2014. С. 185 – 191.

81) Саракун І. Б. Актуальні питання здійснення корпоративних прав держави. Проблеми охорони прав суб'єктів корпоративних правовідносин: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-ій річниці створення Лабораторії з вивчення проблем корпоративного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва Національної академії правових наук України. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. С. 130 – 132.

82) Саракун І. Б. Відчуження акцій за договором міни (бартеру). Договірне регулювання суспільних відносин: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, (м. Запоріжжя, 19-20 квітня 2013 р.) / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Запоріжжя: ЗНУ, 2013. С. 69 – 71.

83) Саракун І. Б. Зміст права на одержання дивідендів у законодавстві Польщі та України. Підприємство, господарство і право № 5. 2014 р. С. 13 – 15.

84) Саракун І. Б. Новації правового регулювання обігу акцій в депозитарній системі України. Корпоративні правочини. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 97 – 103.

85) Саракун І. Б. Удосконалення порядку реалізації переважного права на придбання акцій. Міжнародна науково-практична конференція, присвячена пам'яті Василя Пилиповича Маслової «Актуальні проблеми цивільного, житлового та сімейного законодавства. 2011. С. 244 – 246.

86) Сіщук Л. В. Відчуження частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю: аналіз перспективного законодавства. Корпоративне право України та європейських країн: питання теорії та практики: НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. Івано-Франківськ, 2017. С. 215 – 220.

87) Сіщук Л. В. Договір як нормативний документ. Договір як універсальна форма правового регулювання: монографія / за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. С. 79 – 94.

88) Сіщук Л. В. Корпоративні відносини як предмет цивільно-правового регулювання. Методологія приватного права (теоретичний дискурс та практичне застосування): матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. (м. Київ, 10 червня 2016 р.). К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. С. 232 – 239.

89) Сіщук Л. В. Правове регулювання відчуження акцій на фондовому ринку. Юридична наука і практика: виклики часу: Матеріали V Міжнародної науково-

практичної конференції. Т. II, м. Київ, Національний авіаційний університет, 12 березня 2015 р. С. 262 – 265.

90) Сіщук Л. В. правонаступництво в корпоративних відносинах. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / Васильєва В. А., Зеліско А. В., Луць В. В., Саракун І. Б., Сіщук Л. В. [та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2017. С. 417 – 480.

91) Сіщук Л. В. правонаступництво в корпоративних правовідносинах: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. Київ, 2014. 20 с.

92) Сіщук Л. В. Спадкування корпоративних прав учасника господарського товариства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. Випуск 23. Ч. II. Т. 1. 172 – 177.

93) Сіщук Л. В., Зозуляк О. І. Роль договору у структурі механізму правового регулювання цивільних правовідносин. Договір як універсальна форма правового регулювання: монографія / за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. С. 111 – 125.

94) Сіщук Л. В.: Поняття та види правонаступництва: цивільно-правовий аспект. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 25. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2011. С.132 – 136.

95) Сіщук Л. В.: Реорганізація юридичних осіб: теоретико-правові аспекти. Приватне право і підприємництво. Збірник наукових праць. Вип. 14, 2015 р. / Редкол.: Крупчан О. Д. (гол. ред.) та ін. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, 2015. С. 32 – 36.

96) Сліпенчук Н. А. Визнання значного правочину (договору) акціонерного товариства недійсним як спосіб захисту корпоративних прав. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. С. 178 – 188.

97) Смітюх А. В. Правові основи інвестиційної діяльності: Навчальний посібник. К.: Істина, 2013. 420 с.

98) Смітюх А. В. Щодо правової природи частки у статутному капіталі господарського товариства. Правова держава. 2015. № 19. С. 89 – 94.

99) Смітюх А. В., Пенчукова М. Ю. Правові засади звернення стягнення на корпоративні частки. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2017. № 13. С. 101 – 108.

100) Соколовський М. В. Межі здійснення права на вихід із господарського товариства: окремі аспекти цивільно-правового регулювання. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Випуск 6 (15). С. 70 – 74.

101) Спасибо-Фатєєва І. В. Доля в уставном капитале хозяйственного общества как объект права и ее соотношение с уставным капиталом, имуществом и корпоративными правами. Цивілістика: на шляху формування доктрин: вибр. наук. пр. Х.: Золоті сторінки, 2012. С. 401 – 412.

102) Спасибо-Фатєєва І. В. Застава корпоративних прав. Вдосконалення правового регулювання корпоративних відносин: зб. наук. пр. / НАПрН

України, НДІ приват. права і підприємництва; редкол.: О. Д. Крупчан [та ін.]; за ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України В. В. Луця. К.: Ред. журн. «Право України», 2013. С. 29 – 36.

103) Спасибо-Фатеева І. В. Права подружжя на майно приватного підприємства.

104) Спасибо-Фатеева І. Вчення про корпоративні права і цивілістична доктрина. Право України. 2014. № 6. С. 84 – 92.

105) Суханов Е. А. Сравнительное корпоративное право. Москва: Статут, 2014. 454 с.

106) Суц О. П. Особливості правового становища корпоративних інвестиційних фондів. Право та інновації. 2015. № 4 (12). С. 44 – 50.

107) Суц О. П. Поняття правової категорії «корпоративне інвестування» та його відмінність від категорій «спільна діяльність» та «спільне інвестування». Право і безпека. 2010. № 4 (36). С. 225 – 230.

108) Суц О. П. Поняття та ознаки договору про управління активами корпоративного фонду. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Випуск 1 (10). С. 99 – 103.

109) Уразова Г. О. Право на вихід з господарського товариства. Міжнародний журнал «Право і суспільство»: за ред. д-ра юрид. наук, проф. Васильєвої В. А. Випуск 3. Івано-Франківськ: Фоліант, 2016. С. 144 – 152.

110) Уразова Г. О. Право учасника на вихід із товариства з обмеженою відповідальністю. Цивільне право і цивільний процес; господарське право. 2015. С. 129 – 138.

111) Уркевич В. Ю. Правові аспекти створення та функціонування сімейних фермерських господарств. 2016.

112) Фатхутдинов Р. С. Уступка доли в уставном капитале ООО: теория и практика. М.: Волтерс Клувер, 117 с.

113) Цивільний кодекс України: Закон України від 16. 01. 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.

114) Цікало В. Види прав учасників господарських товариств. Підприємство, господарство і право. 2017. № 1. С. 50 – 54.

115) Цікало В. Здійснення права на вихід із товариства з обмеженою відповідальністю. Підприємство, господарство і право. 2017. № 4. С. 39 – 43.

116) Цікало В. Здійснення та захист права акціонерів на обов'язковий викуп акцій у разі придбання домінуючого контрольного пакета акцій. Підприємство, господарство і право. 2017. № 9. С. 51 – 55.

117) Цікало В. І., Оприско М. В. Корпоративні права подружжя: складні питання у судовій практиці. Вісник господарського суду України. 2015. № 10 (182). С. 43 – 47.

118) Шишка Р. Б. Інвестиційні договори: характеристика та спроби їх класифікації. Юридичний вісник. 2014. № 4 (33). С. 118 – 122.

119) Шмиголь Н. М., Павлюк Т. С. Злиття та поглинання як різновид зовнішньоекономічної діяльності в контексті залучення прямих інвестицій.

Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку. 2017. Випуск 2 (02). С. 49 – 56.

120) Шоста Директива Ради № 82/891/ЄЕС від 17. 12. 1982 року, що базується на статті 54(3)(g) Договору про заснування ЄС щодо поділу відкритих акціонерних товариств з обмеженою відповідальністю, із змінами та доповненнями, внесеними Директивою № 2007/63/ЄС.

121) Штим Т. Оспорювання правочинів із заінтересованістю та значних правочинів. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2013. № 95. С. 106 – 108.

122) Юркевич Ю. М. Командитні товариства за законодавством України. Право і суспільство. 2016. № 1. С. 94 – 99.

123) Юркевич Ю. М. Правовий статус учасників повних товариств та повних учасників командитних товариств за законодавством України. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. Випуск 6. Т. 1. С. 118 – 122.

124) Яворська О. С. Правовий статус суб'єктів спільного інвестування. Часопис Академії адвокатури України. 2013. № 19 (2).

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://zakon.rada.gov.ua> – законодавство України: офіційний сайт Верховної Ради України

2. <http://www.president.gov.ua/> – офіційний сайт Президента України.

3. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України.

4. <http://www.rada.gov.ua/> – офіційний сайт Верховної Ради України.

5. <https://minjust.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства Юстиції України.

6. <https://www.nssmc.gov.ua/> – офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

7. <http://pidruchniki.ws/pravo/> – бібліотека українських підручників.